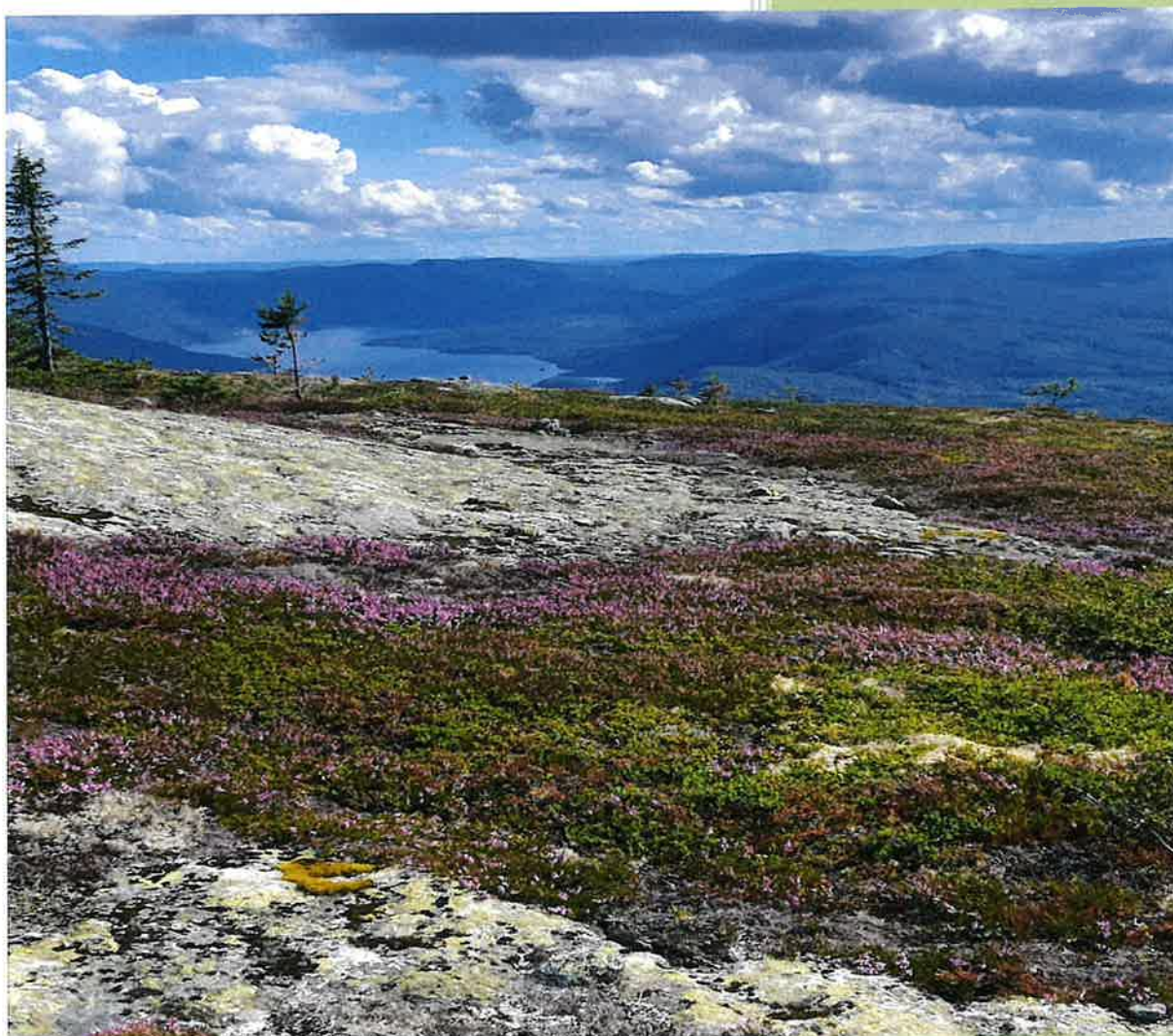

ÅRSMELDING 2023

FLÅ KOMMUNE

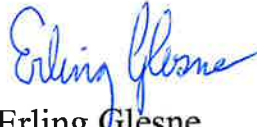
Innhold

Innledning	3
RESULTATVURDERINGER	4
Driftsregnskapet - økonomi	4
KOSTRA, utvalgte nøkkeltall:	6
Kommentarer til KOSTRA tallene	8
INTERNKONTROLL OG TILSYN	9
Internkontroll	9
Noen viktige styringsdokumenter	10
Tilsyn	11
BEREDSKAP	12
PERSONAL	13
Fravær	13
Helse- miljø- og sikkerhet – Generelt	13
Kompetanse – Kurs – opplæring – videreutdanning	13
Rekruttering – Lærlinger	14
Heltid – deltid	15
Likestilling – diskriminering – integrering – mangfold	15
Etikk og verdier	16
REGNSKAP OG ØKONOMISKE ANALYSER	17
Driftsregnskapet	17
Driftsresultat	17
Brutto og netto driftsresultat i %	21
Investeringsregnskapet	22
Budsjettpremiss	22
Balanseregnskapet	23
Fondsbeholdning	24
Langsiktig gjeld pr. innbygger	24
RESULTATENHET PERSONAL, ØKONOMI OG FELLES FUNKSJONER	26
RESULTATENHET OPPVEKST OG KULTUR	29
RESULTATENHET HELSE OG OMSORG	35
RESULTATENHET TEKNISKE TJENESTER	40
SERVICEKONTOR OG BIBLIOTEK	42
FRIVILLIGSENTRALEN	44
HALLINGDAL BARNEVERN TENESTE	51

Flå den 20.03.24

Odd-Egil Stavn
kommunedirektør

Erling Glesne
økonomisjef

Innledning

Kommunedirektøren vil takke alle kommunens medarbeidere for god innsats i 2023. De ansatte er vår viktigste ressurs og sørger for at vi hver dag leverer gode tjenester. Det har vært et krevende år, og årsregnskapet for 2023 legges frem med et negativt netto driftsresultat i størrelsesorden 1 million kroner. Det betyr at vi må tenke nytt og fortsette arbeidet med å finne gode ressurseffektive løsninger i tjenestene våre.

Det har vært en sterk reduksjon i bygging av fritidsboliger i 2023. I 2022 ble det behandlet 230 byggesøknader på fritidsboliger, i 2023 var tallet 53. Dette påvirker kommunens inntekter i forhold til byggesaksbehandling, kart og oppmåling. Nedgangen i aktivitet har foreløpig ikke medført økning i arbeidsledighet, men det er viktig at fritidsboligmarkedet tar seg opp igjen fra 2023 nivået.

Kraftinntektene ble i Flå, som i flere av nabokommunene, budsjettet for høyt i 2023. Netto resultat av kraftsalg ble 4,2 millioner lavere enn budsjettet og bidro sterkt til det dårlige resultatet. Heldigvis var skatteinngangen svært god i 2023. Flå kommune har en skatteinngang på 114% av landsgjennomsnittet noe som betyr at vi får trekk i rammetilskuddet på kr.4,2 millioner som fordeles til skattesvake kommuner gjennom inntektsutjevningen.

På investeringssiden er det gjort investeringer i vann og avløp, men det meste av dette er dekket av Turufjell AS i henhold til utbyggingsavtalen. Av egne investeringer er ombygging av småskolen og renovering av tak på skolen de største prosjektene.

Det er lagt frem 140 saker til avgjørelse i kommunestyret, 13 saker i formannskapet, 13 saker til fast utvalg for plansaker, 13 saker til nytt utvalg for plan næring og miljø (omgjort fast utvalg for plansaker) og det er referert 583 delegerte saker for kommunestyre.

Folketallet har økt med 18 personer fra 2022 til 1115 innbyggere. Det ble tatt imot 20 ukrainske flyktninger i 2023.

Frivilligheten er viktig for å få samfunnet til å fungere. Frivilligsentralen har organisert frivilligheten og utført mye godt arbeid i Flå samfunnet gjennom året. Ungdomsklubben i Flå drives også gjennom frivilligsentralen. Frivilligsentralens arbeide er omtalt i egen årsmelding.

Interkommunalt samarbeid er nødvendig og har vært stabilt i 2022. Fellesprosjekter innen helse, ikt, barnevern, og generelt samarbeid styrker kommunens mulighet til å gi gode tjenester.

Sykefraværet var i 2023 på 9,2%, en oppgang på 0,2%-poeng fra 2022. Sykefraværet er for høyt og det må jobbes med å få ned sykefraværet.

Flå den 20.03.24

Odd-Egil Stavn
kommunedirektør

Erling Glesne
økonomisjef

Innledning

Kommunedirektøren vil takke alle kommunens medarbeidere for god innsats i 2023. De ansatte er vår viktigste ressurs og sørger for at vi hver dag leverer gode tjenester. Det har vært et krevende år, og årsregnskapet for 2023 legges frem med et negativt netto driftsresultat i størrelsesorden 1 million kroner. Det betyr at vi må tenke nytt og fortsette arbeidet med å finne gode ressurseffektive løsninger i tjenestene våre.

Det har vært en sterk reduksjon i bygging av fritidsboliger i 2023. I 2022 ble det behandlet 230 byggesøknader på fritidsboliger, i 2023 var tallet 53. Dette påvirker kommunens inntekter i forhold til byggesaksbehandling, kart og oppmåling. Nedgangen i aktivitet har foreløpig ikke medført økning i arbeidsledighet, men det er viktig at fritidsboligmarkedet tar seg opp igjen fra 2023 nivået.

Kraftinntektene ble i Flå, som i flere av nabokommunene, budsjettet for høyt i 2023. Netto resultat av kraftsalg ble 4,2 millioner lavere enn budsjettet og bidro sterkt til det dårlige resultatet. Heldigvis var skatteinngangen svært god i 2023. Flå kommune har en skatteinngang på 114% av landsgjennomsnittet noe som betyr at vi får trekk i rammetilskuddet på kr.4,2 millioner som fordeles til skattesvake kommuner gjennom inntektsutjevningen.

På investeringssiden er det gjort investeringer i vann og avløp, men det meste av dette er dekket av Turufjell AS i henhold til utbyggingsavtalen. Av egne investeringer er ombygging av småskolen og renovering av tak på skolen de største prosjektene.

Det er lagt frem 140 saker til avgjørelse i kommunestyret, 13 saker i formannskapet, 13 saker til fast utvalg for plansaker, 13 saker til nytt utvalg for plan næring og miljø (omgjort fast utvalg for plansaker) og det er referert 583 delegerte saker for kommunestyre.

Folketallet har økt med 18 personer fra 2022 til 1115 innbyggere. Det ble tatt imot 20 ukrainske flyktninger i 2023.

Frivilligheten er viktig for å få samfunnet til å fungere. Frivilligsentralen har organisert frivilligheten og utført mye godt arbeid i Flå samfunnet gjennom året. Ungdomsklubben i Flå drives også gjennom frivilligsentralen. Frivilligsentralens arbeide er omtalt i egen årsmelding.

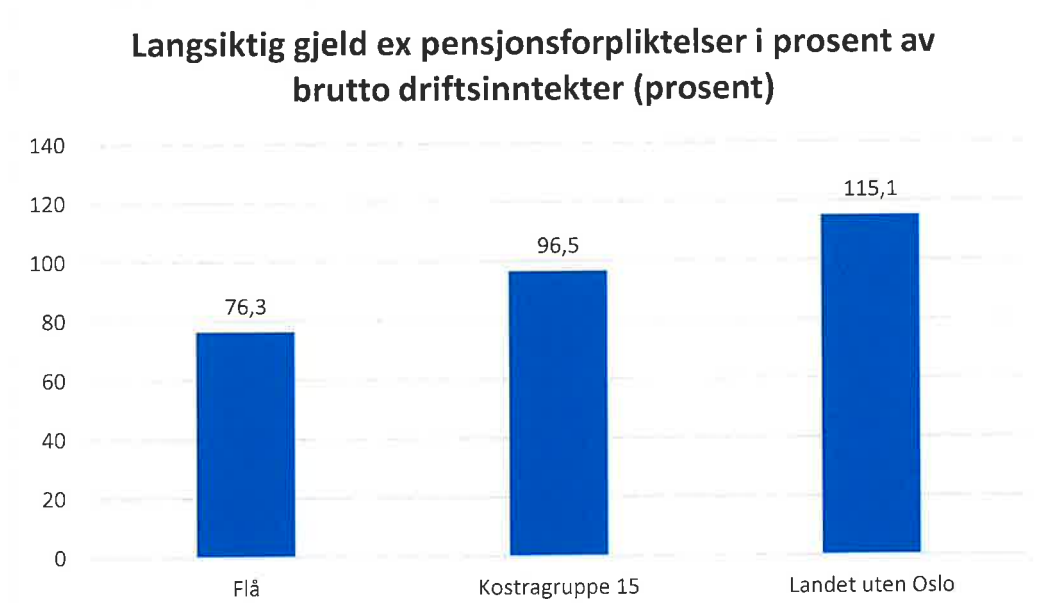
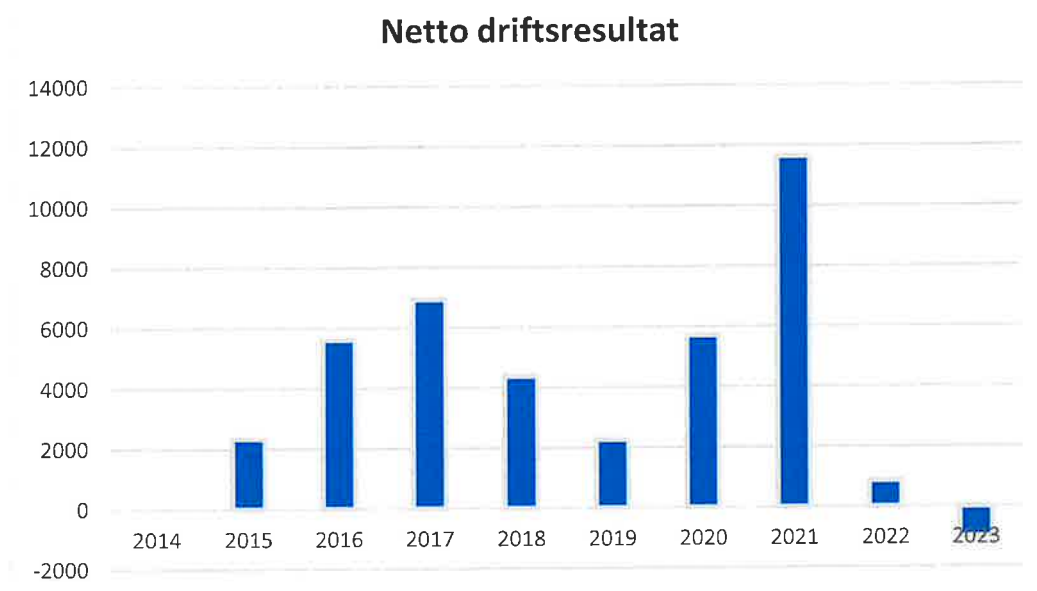
Interkommunalt samarbeid er nødvendig og har vært stabilt i 2022. Fellesprosjekter innen helse, ikt, barnevern, og generelt samarbeid styrker kommunens mulighet til å gi gode tjenester.

Sykefraværet var i 2023 på 9,2%, en oppgang på 0,2%-poeng fra 2022. Sykefraværet er for høyt og det må jobbes med å få ned sykefraværet.

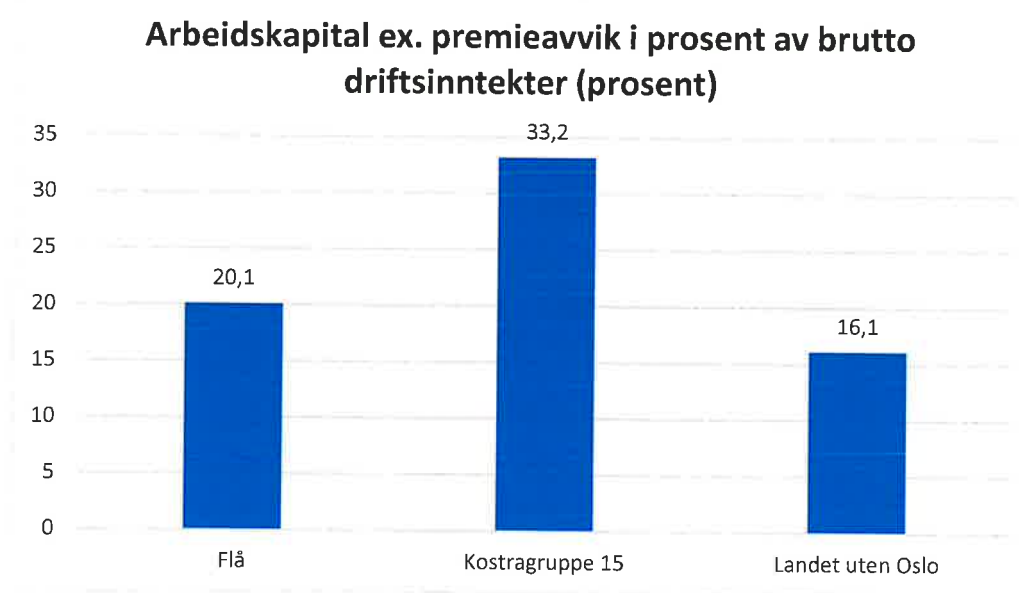
RESULTATVURDERINGER

Driftsregnskapet - økonomi

Målet om netto driftsresultat på minst 1,75% av brutto driftsinntekter ble ikke nådd. Det vises til økonomisjefens regnskap og økonomiske analyser.

Flå kommune har ikke stor andel av langsiktig gjeld sammenlignet med sammenlignbare kommuner.

Arbeidskapital i prosent av brutto driftsinntekter gir et bilde av vår evne til å betale løpende regninger. Vi har en grei arbeidskapital, men det er viktig at fremtidige investeringer lånefinansieres slik at arbeidskapitalen ikke svekkes i stor grad.

KOSTRA, utvalgte nøkkeltall:

	Flå	Kostragruppe	Landet uten
Nøkkeltall	2023	15	Oslo
Netto driftresultat i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	-0,6	3,0	1,0
Årets merforbruk i driftsregnskapet i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	0,0	-0,6	-0,1
Arbeidskapital ex. premieavvik i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	20,1	33,2	16,1
Netto renteeksponering i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	30,2	35,9	50,1
Langsiktig gjeld ex pensjonsforpliktelser i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	76,3	96,5	115,1
Frie inntekter per innbygger (kr)	92 248,0	99 449,0	68 010,0
Fri egenkapital drift i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	11,6	20,3	13,3
Brutto investeringsutgifter i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	17,8	13,6	14,0
Egenfinansiering av investeringene i prosent av totale brutto investeringer (prosent)	59,9	33,9	37,4
Skole			
Årstimer til særskilt norskopplæring per elev med særskilt norskopplæring (antall)	70,6	65,2	36,7
Årstimer til spesialundervisning per elev med spesialundervisning (antall)	96,5	194,3	146,2
Elever i kommunale og private grunnskoler som får særskilt norskopplæring (prosent)	6,7	8,5	5,9
Elever i kommunale og private grunnskoler som får spesialundervisning (prosent)	25,0	10,7	8,1
Elever på mestringsnivå 3-5, nasjonale prøver i lesing 8.trinn (prosent)	:	61,6	64,3
Elever på mestringsnivå 3-5, nasjonale prøver i regning 8.trinn (prosent)	:	63,0	64,9
Gruppestørrelse 2 (antall)	9,5	9,4	15,6
Gjennomsnittlig grunnskolepoeng (antall)	:	42,6	42,2
Netto driftsutgifter grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), i prosent av samlede netto d	19,7	20,2	23,2
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), per innbygger 6-15 år (kr)	232 907,4	242 578,1	147 486,9
Barnehage			
Andel barn 1-2 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-2 år (prosent)	85,2	86,9	88,8
Andel barn 1-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-5 år (prosent)	89,2	92,2	94,0
Andel barn 3-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 3-5 år (prosent)	93,3	95,6	97,3
Andel barn i kommunale barnehager i forhold til alle barn i barnehage (prosent)	100,0	89,8	50,1
Antall barn korrigert per årsverk til grunnbemanning, alle barnehager (antall)	5,1	4,7	5,7
Andel barnehagelærere i forhold til grunnbemanning (prosent)2	25,9	34,1	41,3
Andel barn i kommunale barnehager som får spesialpedagogisk hjelp (prosent)		3,4	4,0
Andel barn i private barnehager som får spesialpedagogisk hjelp (prosent)	..	6,6	3,3
Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til innvandrerbarn 1-5 år (prosent)	71,4	80,2	85,8
Korrigerte brutto driftsutgifter til barnehager (f201, f211, f221) per korrigerte oppholdst	86,5	108,4	97,2
Korrigerte brutto driftsutgifter f201 per korrigerte oppholdstimer i kommunale barneh	64,5	93,9	76,2
Netto driftsutgifter barnehager i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (pr	8,8	8,3	14,2
Netto driftsutgifter barnehager, per innbygger 1-5 år (kr)	197 596,0	250 033,0	211 694,0

Helse og omsorg			
Utgifter kommunale helse- og omsorgstjenester per innbygger (kr)	62 904,0	66 660,0	37 784,0
Årsverk helse og omsorg per 10 000 innbygger (årsverk)	432,7	520,4	328,5
Netto driftsutgifter til omsorgstjenester i prosent av kommunens samlede netto drifts	36,5	39,1	35,7
Andel brukerrettede årsverk i omsorgstjenesten m/ helseutdanning (prosent)	71,8	75,3	77,5
Årsverk per bruker av omsorgstjenester (årsverk)	0,6	0,6	0,6
Andel innbyggere 80 år og over som bruker hjemmetjenester (prosent)	33,8	34,3	27,2
Andel brukere av hjemmetjenester 0-66 år (prosent)	31,1	36,3	48,9
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på sykehjem (prosent)	11,3	11,9	9,9
Andel brukertilpassede enerom m/ eget bad/wc (prosent)	100,0	94,3	94,8
Utgifter per oppholdsdøgn i institusjon (kr)	6 515,0	6 111,0	5 274,0
Andel private institusjonsplasser (prosent)	0,0	0,0	5,2
Legetimer per uke per beboer i sykehjem (timer)	0,6	0,5	0,7
Andel innbyggere 67-79 år med dagaktivitetstilbud (prosent)	0,0	0,5	0,7
Netto driftsutgifter til kommunehelsetjenesten i prosent av kommunens samlede net	7,7	8,2	6,4
Avtalte legeårsverk per 10 000 innbyggere (årsverk)	15,2	20,9	13,0
Avtalte fysioterapeutårsverk per 10 000 innbyggere (årsverk)	17,9	13,3	9,8
Avtalte årsverk i helsestasjons- og skolehelsetjenesten per 10 000 innbyggere 0-20 år	150,3	67,9	53 ¹
Andel nyfødte med hjemmebesøk av helsesykepleier (prosent)	85,7	91,5	88,4
Kultur - barne og ungdomstiltak			
Netto driftsutgifter til kultursektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgift	3,3	3,6	4,1
Netto driftsutgifter til idrett (f380+f381) i prosent av kommunens totale netto driftsutg	1,8	1,0	1,4
Netto driftsutgifter til barn og unge (f231+f383) i prosent av kommunens totale netto d	0,3	0,8	0,8
Netto driftsutgifter til kultursektoren per innbygger (kr)	3 742,0	4 206,0	3 089,0
Netto driftsutgifter til allmenn kultur (f370+f373+f375+f377+f385+f386) per innbygger (k	1 340,0	2 097,0	1 388,0
Brutto investeringsutgifter til kultursektoren per innbygger (kr)	208,0	3 810,0	1 118,0
Netto driftsutgifter til folkebibliotek per innbygger (kr)	979,0	640,0	342,0
Besøk i folkebibliotek per innbygger (antall)	2,7	2,1	3,8
Utlån per innbygger (antall)	1,7	2,2	2,3
Barn 6-15 år i kommunens kulturskole (prosent)	0,0	23,2	13,2 ¹ 21,9
Besøk per kinoforestilling (antall) ¹	8,3	19,5	21,9
Teknisk			
Selvkostgrad (prosent)	111,0	87,0	97,0
Årsgebyr for avløpstjenesten - ekskl. mva. (kr)	2 805,0	4 152,0	5 264,0
Plan og bygg			
Vedtatte detaljreguleringer fremmet som private forslag (antall)	2,0	14,0	812,0
Detaljreguleringer møtt med innsigelse i alt (antall)	3,0	14,0	417,0
Kommunens gjennomsnittlige saksbehandlingstid fra mottatt komplett planforslag ti	60,0	123,0	143,0
Klager mottatt på kommunens vedtak om detaljreguleringer (antall)	1,0	3,0	899,0
Andel av reguleringsplaner som ble møtt med innsigelser (prosent)	50,0	39,5	37,4
Andel av kommuneplanene som ble møtt med innsigelser (prosent)		100,0	96,9
Behandlede byggesøknader med 12 ukers frist (antall)	34,0	374,0	26 446,0
Behandlede byggesøknader med 3 ukers frist (antall)	75,0	426,0	30 868,0
Kommunens gjennomsnittlige saksbehandlingstid for byggesøknader med 12 ukers fri..		36,0	38,0
Kommunens gjennomsnittlige saksbehandlingstid for byggesøknader med 3 ukers fris	10,0	17,0	19,0
Andel av innvilgede byggesøknader som medførte vedtak om dispensasjon fra plan (p	11,4	21,1	20,1
Klager på resultat av byggesaksbehandlingen, behandlet av kommunen (antall)	2,0	18,0	3 171,0
Tiltak hvor det ble utført ett eller flere tilsyn (antall)	1,0	22,0	5 989,0

Kommentarer til KOSTRA tallene

Gjennom KOSTRA rapporteringen sammenligner vi oss med andre kommuner. KOSTRA gruppe 15 er sammenlignbare kommuner (mindre kommuner).

Andel barn som får spesialundervisning i skole og spesialpedagogisk hjelp i barnehage ligger fortsatt høyt. Temaet er omtalt under Oppvekst senere i dokumentet.

INTERNKONTROLL OG TILSYN

Internkontroll

En allment akseptert definisjon av internkontroll er at det er *en prosess, utført av en virksomhets styre, ledelse og øvrige ansatte, utformet for å gi rimelig sikkerhet for oppnåelse av målsettinger relatert til drift, rapportering og etterlevelse.*

Kommunen er pliktig til å ha internkontroll i kommunen i henhold til kommunelovens § 25-1.

Dette omfatter:

- Utarbeide beskrivelse av kommunens hovedoppgaver, mål og organisering
- Ha nødvendige rutiner og prosedyrer
- Avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik
- Dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig
- Evaluere og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll

I tillegg er kommunen også forpliktet til å ivareta særlovgivningen knyttet til kommunens ulike tjenester i internkontrollarbeidet.

Internkontroll er et viktig element i den samlede virksomhetsstyringen. Det må arbeides kontinuerlig for å sikre at kommunen har gode prosesser, systemer og rutiner som fungerer og fanger opp problemer og utfordringer i rett tid. Det er kommunedirektøren som er ansvarlig for internkontrollen i kommunen.

Ifølge kommunelovens § 25-2 skal det rapporteres til kommunestyret om internkontroll og om resultater fra statlige tilsyn minst en gang i året. Revisor skal i henhold til § 24-6, 1. ledd kontrollere at den økonomiske internkontrollen er ordnet på en betryggende måte.

God internkontroll skal bidra til en utvikling i tråd med politiske vedtatte planer og vedtak, sikre kvalitet og effektivitet i tjenesteyting og forvaltning, og bidra til godt omdømme og legitimitet. Den skal også understøtte styringen og bidra til at kommunens mål og krav blir oppfylt. Internkontroll handler i stor grad om systematisk arbeid, god organisering og dokumentasjon, arbeidsmetoder og samhandling som kan forebygge lovbrudd og uønskede hendelser, samt å sikre kvalitet i produkt og tjenesteleveranser.

Virksomhetsledelsen har ansvaret for internkontroll og skal tilpasse denne til risiko, vesentlighet og egenart. De ansatte bidrar på sin side til internkontroll i sitt daglige arbeid ved å følge etablerte rutiner. Mye internkontroll blir ikke oppfattet som internkontroll, men som hensiktsmessig arbeidsdeling, faglig baserte normer og arbeidsformer, sunn fornuft, rutine og erfaring. IKT-sikkerhet, kontroll av tallgrunnlaget i en rapport, opplæringstiltak, prosessbeskrivelser og rutiner, arbeidsdeling og sidemannskontroll er alle eksempler på tiltak som inngår som en del av internkontrollen. En strukturert prosess for internkontroll vil gi viktige bidrag til læring og forbedring i virksomheten.

Noen viktige styringsdokumenter

Innenfor økonomiområdet er det utarbeidet økonomireglement, som er vedtatt av kommunestyret. Hovedmålet med økonomireglementet er å legge til rette for en god økonomistyring og en effektiv økonomiforvaltning i kommunen basert på prinsippene om mål og ramkestyring. Reglementet bidrar videre til å dokumentere hovedelementene i viktige økonomirutiner innenfor blant annet kjøp av varer og tjenester, investering og finansforvaltning. Økonomireglementet skal bidra til å redusere risiko for misligheter. Økonomireglementet gir rammer for hvordan kommunens ansatte skal opptre i økonomiforvaltningen. Bestilling av varer og tjenester, fakturakontroll, attestasjon og anvisning skjer gjennom fullmakter i elektroniske systemer. Kontrollrutinene i alle ledd er bygd opp slik at ingen ansatte alene skal utføre alle funksjoner i en arbeidsprosess uten kontroll fra en overordnet eller personer med andre myndigheter. Tilgangskontroller, attestasjonsfullmakter og anvisningsmyndighet i de elektroniske systemer ajourføres jevnlig for å redusere risiko for feil og samtidig bygge kontroll omkring rutinene for å oppfylle kravene til god kommunal regnskapsskikk. Det gjennomføres kontinuerlig opplæring i regelverk og systemer.

Kommunens delegeringsreglement ble vedtatt av kommunestyret i K-sak 9/21. Flå kommune bruker digitalt verktøy (KF-delegering), som gir oversikt over lovfestede oppgaver, hva som kan delegeres og hvor det ligger sperrer for videredelegering. Verktøyet er utviklet av kommuneforlaget AS (KF). Delegeringsreglementet er viktig for å kunne sikre en forsvarlig forvaltning og drift av kommunens ulike tjenester, og for å kunne muliggjøre utøvelse av samfunnsutviklerrollen. KF- Delegering er tilgjengelig på kommunens nettside, slik at både politikere, ansatte og publikum kan sjekke hvilke fullmakter som er delegert fra kommunestyret.

Det ble gjennom 2023 jobbet med Håndbok kommunedirektørens internkontroll. Håndboka gir oversikt over kommunestyrets overordnede styring av kommunen og kommunedirektørens rapportering; kommunedirektørens styring av de kommunale enhetene og den interne rapporteringen; organisasjonens kvalitetsarbeid og system for internkontroll. Håndboka ble ferdigstilt og godkjent av kommunedirektøren februar 2024.

Årsbudsjett og handlingsprogram beskriver kommunale hovedoppgaver, mål og organisering.

Det er vedtatt etiske retningslinjer for Flå kommune. Formålet med disse retningslinjene er å oppfylle Kommunelovens § 1 om at forvaltningen skal bygge på en høy etisk standard, og at det skal gjelde en felles etisk standard for alle ansatte og folkevalgte. De etiske retningslinjene beskriver forventet adferd.

Retningslinjer for intern varsling av kritikkverdige forhold er også vedtatt i Flå kommune. Varsle er å si ifra om kritikkverdige forhold på arbeidsplassen. Varsling gir mulighet for å rydde opp i problemene og unngå at problemene blir større.

Kommunen har tatt i bruk kvalitetsstyringsverktøyet Compilo (november 2023). Compilo er et IT- basert verktøy og består av ulike moduler for dokumentasjonsstyring, avvik og tiltaksoppfølging og risikovurdering. Kvalitetssystemet i Flå kommune består av 4 moduler:

1. Dokumentmodul
2. Ros-analyser
3. Avvik og forbedringssystem
4. Årshjul

Det er gjennomført opplæring av systemadministratorer, superbrukere og ledere. Opplæring av alle ansatte er startet opp og vil fortsette i 2024.

Tilsyn

Hallingdal brann og redningstjeneste IKS har hatt branntilsyn ved Flå barnehage og Flåheimen. Tilsynsrapportene følges opp av virksomhetene.
Statsforvalteren i Oslo og Viken har hatt tilsyn med kommunal beredskapsplikt. Tilsynet startet opp november 2022, og forventes ferdig behandlet tidlig 2024.
Statsforvalteren Oslo og Viken har hatt tilsyn med skolemiljø – internkontroll ved Flå skole. Tilsynet startet opp februar 2022, og forventes ferdig behandlet tidlig 2024.
Arbeidstilsynet har hatt tilsyn med Flå kommune institusjonstjenester/sykehjem, tema: Muskel- og skjelettplager og psykiske plager. Tilsynet ferdig behandlet september 2023.
Arbeidstilsynet hadde tilsyn med Flå kommune, sentraladministrasjonen tema: Hvordan virksomheten gjennomfører nødvendig kontroll med inngåtte kontrakter; hvem virksomheten inngår kontrakter med og innholdet i kontraktene knyttet til lønns- og arbeidsvilkår. Tilsynet ferdig behandlet oktober 2023
Arkivverket har hatt tilsyn med arkivholdet i Flå kommune. Tilsynet startet opp desember 2021 og forventes ferdig behandlet tidlig 2024.
Mattilsynet hadde tilsyn med Gulsvik vannverk april 2023. Tilsynet ferdig behandlet november 2023.
Viken kommunerevisjon gjennomførte forvaltningsrevisjon Flå kommune. Revisjonens hovedtema var: Spesialpedagogisk hjelp. Endelig rapport forelå august 2023 og rapporten ble behandlet i kommunestyret 21.09.2023

BEREDSKAP

Ekstremværet Hans rammet kommunen fra 7 – 9 august. Hendelsen medførte flom, jordskred og oversvømmelser. Flå kommune var ikke av de hardest rammede kommunene, men kriseledelse og samfunnskritiske funksjoner ble sterkt berørt. Det ble behov for evakuering i forbindelse med oversvømmelse av boliger.

Overordnet beredskapsplan ble rullert. I forbindelse med tilsyn Flå kommunes beredskapsplikt ble det påbegynt arbeid med gjennomgang og revidering av overordnet risiko- og sårbarhetsanalyse.

DSB har gjennomført innkjøp av krisehåndteringsverktøy for kommunene. Rayvn erstatter CIM, som kommunene har benyttet i flere år.

PERSONAL

Fravær

Totalfraværet for alle ansatte og lærlinger for hele kommunen var 9,2 %, en økning på 0,2 % fra året før. Det fordeles med langtidsfravær som utgjør 7,2 %, en økning på 0,8 % og korttidsfraværet som utgjør 2,0 %, en nedgang på 0,6 % fra året før.

Helse- miljø- og sikkerhet – Generelt

Kommunen samarbeider med og kjøper tjenester fra bedriftshelsetjenesten Medco dinHMS, avd. Hallingdal. Det ble utarbeidet en aktivitetsplan som senere ble gjennomgått og vedtatt i Arbeidsmiljøutvalget. Normalt binder vi 50 timer gjennom denne planen, men der det er behov kan vi kjøpe flere timer i forkant, eller i etterkant dersom behovet tilsier det. Timer utover disse 50 timene faktureres normalt den enheten hvor tjenesten blir benyttet.

Det har vært gjennomført 4 møter i Arbeidsmiljøutvalget. Gjennom aktivitetsplanen har vi fått bistand i oppstartsmøte ifht risikovurdering om muskel og skjelettplager og vold og trusler med vekt på sykehjemmet. Det er har vært bistand i forhold endringer og omstilling, rehabilitering av Flå skole. Risikovurderinger og kartlegging av luftkvalitet på skole og enkeltkontorer på Veksthuset og lydmålinger i barnehagen. Helseundersøkelse av 5 driftspersonell fra teknisk og 6 individuelle samtaler med nattevakter i helse- og omsorg. Noe bistand i forhold til arbeidsmiljø innen helse- og omsorg.

Kommunen har tatt i bruk Compilo som et verktøy for å sikre internkontrollen gjennom nødvendige rutiner, at disse oppdateres, blir forstått og brukt, og ikke minst at dette kan dokumenteres. Det er også et verktøy for å kunne melde avvik og komme med forbedringsforslag og tiltaksplaner.

Kompetanse – Kurs – opplæring – videreutdanning

I oppvekst har rektor og styrer i barnehagen gjennomført saksbehandlerskolen gjennom Visma Veilederen. En lærer har tatt videreutdanning innen mat og helse for 1. – 10. trin gjennom vikarordningen i UDIR. En ansatt på skolen har gjennomført en halvårshenhet som del av sin mastergrad samtidig som vedkommende har vært i fullt arbeid.

Styrer i barnehagen har også deltatt på 2 dagers ledersamling, pedagogene har hatt tilsvarende en dag. Det er gjennomført fagkveld, og pedagoger og styrer har vært på workshop i forhold til Visma.

Teknisk har gjort nødvendige faglige oppdateringer av sine driftsoperatører, primært gjennom enkelt kurs / kortere kurs og felles opplæring.

Generell opplæring innen Compilo og andre systemer.

PØF (personal, økonomi og fellestjenester) har hatt en generell opplæring i bruk av nye systemer, både eksternt og internt, samt generelle faglig oppdateringer. Renholdspersonalet med fem ansatte har deltatt i et lengre opplæringsløp for å styrke språk- og regneferdigheter med mål om et framtidig fagbrev som renholdsoperatør. En renholder deltatt på videregående opplæring med mål om å gå opp til den praktiske prøven i faget. Teoridelen er allerede gjennomført og bestått. Dette har pågått over 34 uker, hoveddelen i innværende år. Leder og konsulent har deltatt på flyktning konferansen på Lillehammer.

Helse- og omsorg søkte midler fra Statsforvalter og mottok 633.000 i kompetanse og innovasjonstilskudd til kompetansehevede tiltak og utviklingsarbeid. Det er fortsatt en student i den 4-årige desentraliserte sykepleieropplæringen, en ansatt i videreutdanning innen kreftomsorg og lindrende behandling. Flere har gjennomført videreutdanning i veiledning og fått godkjent veilederkompetanse. Fysioterapeut gjennomført masterutdanning i fysioterapi for eldre. Påbegynt master for helsesykepleier, en leder har startet opp videreutdanning i helseledelse. For øvrig har flere ansatte gjennomført demensomsorgens ABC, velferdsteknologiens ABC og en har gjennomført og bestått master i klinisk sykepleie. Det har vært deltagere på arbeids- og organisasjonspsykologi modulen i regi av Universitetet i Bergen.

For øvrig generell faglig oppdatering på fagsystemer, hjelpemidler og nye digitale verktøy.

Det tverrfaglige innovasjons og samarbeidsprosjektet, Oppvekstreformen «En dør inn til tjenestene», startet med deltagere fra både kommunale og interkommunale tjenester. Det ble gjennomført flere fysiske samlinger med 30 deltagere. I forlengelsen av dette har det blitt nedsatt en tverrfaglig arbeidsgruppe som jobber med mål for å slutføre en plan for hvordan barn, unge og familier opplever å møte «en dør inn» til nødvendig bistand. Målet er fokus på en bedre samhandling mellom tjenestene som bidrar til en faglig styrkning og gjør de mer robuste. Det snakkes om forebygging gjennom tidlig innsats og en felles forståelse av laget rundt barnet.

Det har vært jobbet godt i arbeidsgruppa og arbeidet har kommet langt i inneværende år. Det planlegges politisk behandling før sommeren (24). Samarbeidet med konsulent fra KS har fortsatt, og oppvekstsjef har vært ansvarlig leder for gruppa. Kommunedirektørens lederteam er fortsatt referanse/styringsgruppe.

Rekruttering – Lærlinger

Innen oppvekst hadde kommunen en forholdsvis god søkning til lærerstillinger, pedagogstillinger og barne- og ungdomsarbeider stillinger. Skolen fikk dekket opp sine behov. Utover vår og høst ble situasjonen vanskeligere med langtidsfravær og en oppsigelse. Det har vært vesentlig vanskeligere å rekruttere i høst, dette gjelder også tilkallingsvikarer.

En utvidelse med en ny avdeling i barnehagen krevde også flere faglærte. Barnehagen fikk i første omgang dekket behov for ny pedagog, men har slitt med å dekke opp for pedagoger i permisjon eller ute med sykdom. Derfor har de benyttet seg av dyktige fagarbeidere på dispensasjon.

Erfaringen er at markedet svinger, og at det også shoppes stillinger over kommunegrensene i perioder. Barnehagen måtte igjen ut på stillingsmarkedet. Det ble ansatt en nyutdannet spesialpedagog og løsningen ble å tilby assistenter med lang fartstid mulighet til å ta fagbrev og sikre en fast ansettelse. Dette ble et vellykket prosjekt. Det har i hele perioden vært høyt sykefravær i barnehagen, og til tider svært krevende å skaffe vikarer.

Flå kommune ansatte en periode flere sykepleiere slik at vi har kunnet erstatte ansatte som nå er i rettighetspermisjoner. Oppsigelser, først fra en fysioterapeut, og siden ytterligere en, har gjort at vi i en periode kun har hatt en fysioterapeut i arbeid. Senhøstes lyktes vi med å rekruttere den andre med oppstart i det nye året.

Flå kommune har en intensjon om å fortsette å rekruttere lærlinger. Det vil bli et stort behov for disse fagarbeiderne i nær framtid, og må ses på som en del av det å skaffe kvalifisert

arbeidskraft. De ulike typene er nærmere beskrevet under enhet for personal, økonomi og fellestjenester.

Det er utdannet veiledere innen helse som gjør at studenter fra høyskoler som skal ha praksis kan bli enda bedre ivaretatt med god fag- og veiledningskompetanse. Fagarbeidere som tar på seg tilsvarende oppgaver for nye lærlinger i faget er en nødvendighet. Det finnes også veiledningskompetanse innen skolesektoren med tanke på høyskolestudenter i praksis.

Heltid – deltid

Hovedprinsippet er at det skal ansettes i hele stillinger så langt dette er mulig. Oppvekstsektoren har de fleste ansatte i heltidsstillinger, men også deltid. Det er kartlagt at dette dreier seg om ønsket deltid fra de ansattes side.

PØF har også i hovedsak heltidsstillinger, men noen få deltidsstillinger på renhold som søkes utvidet der dette er mulig. Faste ansatte skal ha fortrinn til vikariater for ansatte ved sykdom og eller i ferie / permisjon og dette blir gjennomført. Noen få av de deltidsansatte er studenter eller kombinerer renhold med annet arbeid, og kan av den grunn ikke inneha større stilling.

Helse- og omsorg har også i hovedsak heltidsstillinger, men også en rekke deltidsstillinger. Det har vært kartlagt at mange av disse er såkalt frivillig deltid, men det finnes unntak. Endring i turnus – frivillig langvakter – kan føre til flere hele stillinger, noe som også vil være en fordel for brukerne av tjenestene våre.

I teknisk enhet har de fleste full stilling. En vikar i deltidsstilling.

Likestilling – diskriminering – integrering – mangfold

I Flå kommune er de fleste ansatte kvinner, slik kartet i kommune Norge også ser ut. Vi har et stort mangfold med ulike alder, kompetanse, bakgrunn og etnisitet. Dette er et berikende for en organisasjon, men det betyr ikke at det også i noen tilfeller skaper utfordringer. Sistnevnte handler ofte om språk- og eller kulturelle ulikheter. Det arbeides kontinuerlig med informasjon, utveksling og erfaringsdeling og på den måten blir man en lærende organisasjon. Menn dominerer i teknisk enhet, men har kvinnelig leder og vil få flere kvinner inn i enheten. Det er en positiv utvikling innen skole med en god økning blant mannlige lærere. Kommunedirektørens ledergruppe har i løpet av dette året har fått en dreining fra et flertall av menn til kvinner. Nå er det 4 kvinner og 2 menn som utgjør kommunedirektørens ledergruppe. Neste ledernivå består av 5 personer, hvor alle er kvinner, fordelt på helse- og omsorg og oppvekst.

Likelønn er et mål i seg selv, det vil si lik lønn for likt arbeid. Hovedtariffavtalen gjenspeiler dette siden det gis en garantilønn som er den samme for samme utdanning / utdanningsnivå / antall år. Markedsituasjonen kan allikevel forrykke denne likheten. Erfaringen viser at markedet endrer seg, og at dette ikke nødvendigvis handler om kjønn, men mer om rekruttering til ulike yrkesgrupper. Likelønn er et tema og et drøftingsspørsmål med hovedtillitsvalgte i forkant av årlige lønnsforhandlinger. I 2023 var det kun lokale forhandlinger i kap. 3 og 5.

Diskriminering og forebygging settes på dagsorden i ledergruppa, i arbeidsmiljøutvalg og i møter med tillitsvalgte. I tillegg er det viktig temaer i forbindelse med rekruttering av nye medarbeidere, i intervju situasjonen og i praksis ved og etter ansettelser. Skolen har blant

annet gjennom innføring av fagfornyelsen hatt fokus på å formidle kunnskap og fremme holdninger som sikrer likeverd og likestilling og at ulikheter anerkjennes og verdsettes. Barnehagen har blant annet diskusjoner knyttet til ulike kulturer, forståelse og anerkjennelse av ulikheter.

Etikk og verdier

Kommunens etiske retningslinjer ligger i bunnen for alt vårt arbeid. Åpenhet rundt beslutninger, tillit fra ansatte og innbyggere skapes ved å levere de tjenester og utføre oppgavene slik vi skal ved å overholde lover, forskrifter, habilitet mm og kunne etterprøves i forhold til dette.

Til daglige oppstår etiske dilemmaer som må løses. Dette gjøres best ved å trene på ulike utfordringer gjennom etiske refleksjoner innen de forskjellige fagmiljøene. Det gjennomføres gruppearbeid på personalmøter eller andre type samlinger, og det gjennomføres faglige refleksjoner. Verdivalg, menneskeverd, respekt for ulikheter må gjennomsyre en organisasjon og viser omverdenen hva vi står for. Dette bidrar til vårt omdømme og styrker hele organisasjonen. Offentlige brev og fagspråk har mange ganger vært til hinder for at mottaker skal forstå. Kommunedirektørens ledergruppe har ved flere anledninger diskutert denne problematikken med mål om stadig å forbedre kommunikasjonen med omverden gjennom et klart og forståelig språk slik at budskap blir forstått.

Tillit blant innbyggere og brukere av tjenestene er særdeles viktig og diskuteres jevnlig på ledernivå for at vi på best mulig måte skal ivareta dette, og for stadig å kunne bli bedre. Ytterligere fokus på et klart, enkelt og tydelig språk, samt nok og riktig informasjon.

REGNSKAP OG ØKONOMISKE ANALYSER

Driftsregnskapet

- Netto driftsresultat ble kr - 999.873,- dvs - 0,52% av driftsinntekter.
- Brutto driftsresultat ble kr - 4,177.888,- dvs - 2,15% av driftsinntektene.
- Bruk av disposisjonsfond kr 741.572,-.

I kommunestyre sak 125/23 økonomireglement ble det vedtatt 3 finansielle nøkkeltall. Det første nøkkeltallet var at netto driftsresultat målt i forhold til brutto driftsinntekter skulle utgjøre minst 1,75%. Det målet ble ikke nådd i 2023.

Driftsresultat

I driftsresultatet kommer det en forklaring på avvik på hver hovedgruppe i regnskapet. I tillegg er det en forklaring på netto effekten på de forskjellige gruppene.

Driftsinntektene i 2023 ble 195,0 mill. kr, dvs. 16,8 mill. kr. mer enn budsjettert.

Driftsinntekter	Regnskap 2023	Reg. budsjett 2023
Rammetilskudd	54 817 856	58 148 000
Inntekts- og formuesskatt	48 039 442	40 333 000
Eiendomsskatt	12 896 532	12 600 000
Andre skatteinntekter	3 270 446	3 024 000
Andre overføringer og tilskudd fra staten	8 361 893	7 731 700
Overføringer og tilskudd fra andre	30 129 956	11 164 800
Brukerbetalinger	5 715 717	4 853 000
Salgs- og leieinntekter	31 804 213	40 380 900
Sum driftsinntekter	195 036 055	178 235 400

Rammetilskudd ble kr 3,3 mill. mindre enn budsjettert.

- Rammetilskuddet må sees i sammenheng med skatteinntekter. Ved at Flå kommune har så høye skatteinntekter, har kommunen blitt trukket kr 4.148.000,- i inntektsutjevning som reduserer rammetilskuddet.

Inntekts- og formuesskatt ble kr 7,7 mill. høyere enn budsjettert.

- Skatteinngangen i Flå kommune ble 114% av landsgjennomsnittet i 2023.
- Ved å redusere skatteinntektene med kr 4.148.000,- som blir inntektsutjevning i rammetilskuddet, vil Flå kommune ha en netto skatteinntekt på kr 43.891.000. Skatteinngangen vil da utgjøre 104,3% av landsgjennomsnittet.

Eiendomsskatten var i underkant av kr 0,2 mill. større enn budsjettert.

Andre skatteinntekter er i overkant av kr 0,2 mill. større enn budsjettert.

- Inntekten gjelder mottatte konsesjonsavgifter. Det er foretatt en oppjustering av beløpet i forhold til 2022.

Andre overføringer og tilskudd fra staten ble kr 0,6 mill. større enn budsjettet.

- Det var budsjettet for lite tilskudd til norskopplæring for flykninger. Tilskuddet til norsk opplæring blir videreutbetalt til voksenopplæringen på Gol.

I overføringer og tilskudd fra andre er det en merinntekt i forhold til budsjett på kr 19,0 mill.

- Det er innkomet kr 3,4 mill. mere i syke- og fødselsrefusjon enn budsjettet.

Refusjonen må sees i sammenheng med overskridelsen av lønnsutgiftene. Det er en overskridelse av lønnsbudsjettet på kr 6,2 mill. Samlet nettoeffekt av overskridelsen blir da kr 2,8 mill.

- Videre er det innkomet kr 4,7 mill mere i momsrefusjon. Tilvarende beløp vil komme som en utgift.
- Det er innkomet kr 5,5 mill. mere i inntekter på andre statstilskudd. Kr 4,3 mill. av beløpet er innkomet på ansvarsområde helse og omsorg og gjelder refusjoner og øremerkede tilskudd. Det vises til kommentar på lønnsutgifter for helse og omsorg.

På tekniske tjenester er det innkomet 1,2 mill. mere enn budsjettet. Kr 0,85 mill. av beløpet gjelder tilskudd til enøk tiltak på to utleieboliger.

- Tilskudd fra fylkeskommunen er kr 2,9 mill. større enn budsjettet. Spillemidler på kr 2,45 mill. til sykkelstier på Høgevarde var ikke budsjettet. Beløp er videreutbetalt til Flå Sti- og Sykkel AS.
- På refusjon fra private er det innkomet kr 1,4 mill. i tilskudd fra private på grunn bygging av veien Bårdsplassen-Roppemoen. Beløpet var ikke budsjettet.
- I tillegg er det innkomet merinntekt i størrelsesorden kr 1, 0 mill. i tilskudd og overføringer på andre tjenester. Beløpene på tjenestene er relativ små.

Brukerbetaling er kr 0,9 mill. høyere enn budsjettet.

- Kr 0,6 mill. er økt brukerbetaling innen ansvarsområdet helse og omsorg.
- Kr 0,3 mill er økte inntekter barnehage.

På salg- og leieinntekter er det innkomet kr 8,6 mill. i mindre inntekt i forhold til budsjett.

- På tjenesten byggesak er det kommet inn kr 1,2 mill. mindre enn budsjettet.
- På tjenesten kart og oppmåling er det innkomet kr 1,3 mill. mindre enn budsjettet.
- Tjenesten kraftomsetning har enn inntektssvikt på kr 6,5 mill. i forhold til budsjett.

Det var budsjettet at kraftomsetningen skulle gi et overskudd på kr 9,3 mill. Regnskapet viser at overskuddet ble kr 5,1 mill, altså en differanse på kr 4,2 mill.

- Inntekt på feiertjenesten er kr 0,6 mill. høyere enn budsjettet. Inntekter på feiertjenesten blir overført til Hallingdal Brann- og Redningstjeneste IKS på grunn av at det er de som utfører feiing og tilsyn. Tilsvarende beløp kommer da som en utgift på kjøp av varer og tjenester.

Driftsutgiftene i 2023 ble kr 199,2 mill, dvs kr 23,4 mill. høyere enn budsjettet.

Driftsutgifter	Regnskap 2023	Reg. budsjett 2023
Lønnsutgifter	86 417 041	80 176 155
Sosiale utgifter	18 156 017	17 615 193
Kjøp av varer og tjenester	66 363 952	58 378 950
Overføringer og tilskudd til andre	16 984 727	11 590 566
Avskrivninger	11 292 206	8 099 984
Sum driftsutgifter	199 213 943	175 860 848

Lønnsutgifter er kr 6,2 mill. større enn budsjettet.

- Ansvarsområdet helse og omsorg har brukt kr 4,7 mill. mere i lønnsmidler enn budsjettet. Helse og omsorg har søkt og mottatt prosjektmidler i 2023. I flere av prosjektene må det ansettes folk får å få gjennomført prosjektet og disse lønnsutgiftene var ikke budsjettet. I tillegg er det påløpt mere overtid enn budsjettet og det var ikke budsjettet store nok vikarutgifter for ansatte som var sykemeldte.

Helse og omsorg har mottatt betydelig større beløp i syke- og fødselsrefusjon enn budsjettet. Tillegg har de mottatt større refusjoner enn budsjettet. Slik at samlet overskridelse av budsjetttrammen for ansvarsområdet er i størrelsesorden kr 0,5 mill.

- Lønnsutgiftene på ansvarsområdet skole er kr 1,1 mill. større enn budsjettet.
- Lønnsutgiftene i barnehagen er kr 0,8 mill. større enn budsjettet. Barnehagen mottok kr 1,3 mill. mere i sykelønns- og fødselspermisjonsrefusjon enn budsjettet.

Ansvarsområdene skole og barnehage har mottatt mere i syke- og fødselsrefusjon enn budsjettet.

På tjenesten introduksjonsordningen er det et mindreforbruk på lønnsutgifter kr 0,8 mill. Det skyldes at flykningene ble bosatt seinere i Flå kommune enn forutsett og begynte seinere på introduksjonsprogrammet.

Sosiale utgifter er kr 0,5 mill. større enn budsjettet.

- Ved at lønnsutgiftene er større enn budsjettet vil også de sosiale utgiftene bli større.

Kjøp av varer og tjenester er blitt kr 8,0 mill høyere enn budsjettet.

- På renovasjon er det påløpt kr 0,5 mill. mere enn budsjettet. Denne utgiften påvirker selvkostregnskapet.
- Det er påløpt kr 0,6 mill. mere i utgifter på tømning av slamavskillere. Denne utgiften påvirker også selvkostregnskapet.
- På kloaknett og renseanlegg er det påløpt kr 0,95 mill. mere enn budsjettet. Overskridelse påvirker selvkostregnskapet.
- På kommunale veier er det påløpt kr 1,3 mill. mere enn budsjettet på grunn av større brøyteutgifter og sluttregning på veien Bårdsplassen - Roppemoen.

- Utgiften til enøk tiltak på kr 0,85 mill. for to utleieboliger var ikke budsjettert. Refusjonen på utgiftene er kommentert tidligere.
- På legetjenesten er påløpt merutgift på kr 0,9 mill.

Vikarutgifter til leger var ikke budsjettert på tjenesten og utgjør kr 0,4 mill. I tillegg er helsenett betydelig dyrere enn budsjettert. Utgiften er i underkant av kr 0,2 mill.

- På direkte brukerretta oppgaver er merforbruket på kr 0,5 mill.

Det var ikke budsjettert kjøp av vikartjenester. Regnskapet viser at utgiften er kr 0,35 mill.

- Hjemmetjenester har et overforbruk på kr 0,45 mill.

Det var heller ikke budsjettert kjøp av vikartjenester på hjemmetjenester. Regnskapet viser at utgiften er kr 0,35 mill.

- På feiertjenesten er utgiften kr 0,6 mill. høyere enn budsjettert.

Utgiften må sees i sammenheng med inntekten på tjenesten. Se kommentar foran om inntekten til feiertjenesten.

- Ikt-tjenesten har bruk kr 0,5 mill mere enn budsjettert inkludert kjøp av utstyr.

Overføringer og tilskudd til andre er en økning i utgiften på kr 5,4 mill. i forhold til budsjett.

- Det en økning på kr 4,7 mill. i utgiften momskompensasjon. På inntektssiden har Flå kommune tilsvarende økning. Momskompensasjonen vil ikke påvirke brutto driftsresultat og netto driftsresultat.
- Flå kommune har mottatt kr 2,45 mill. i spillemidler til videre utbetaling til Flå Sti og Sykkel AS.
- På tjeneste næringsstøtte er det påløpt kr 0,65 mill. mere enn budsjettert.
- På tjenesten kraftomsetning er det påløpt mindre skattekostnader på kr 1,3 mill. enn budsjettert.
- På andre tjenester som har overføringer og tilskudd til andre er det mindre avvik.

Avskrivninger er kr 3,2 mill. høyere enn budsjettert.

- Avskrivninger har ikke resultatbetydning i et kommunalt regnskap ved at det først blir trukket fra i brutto driftsresultat og tillagt inntekten i netto driftsresultat.

Finansutgifter ble kr 1,3 mill. mindre enn budsjettert.

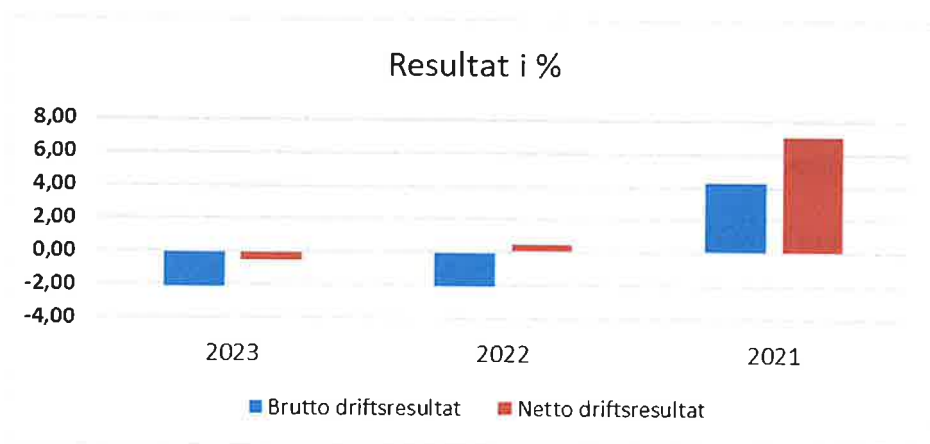
- Renteinntekten er kr 0,8 mill. større enn budsjettert og renteutgiftene er kr 0,1 mill. mindre enn budsjettert.
- Utbytte er kr 0,3 mill. større enn budsjettert.

Finans	Regnskap 2023	Reg. budsjett 2023
Renteinntekter	2 598 974	1 758 317
Utbytter	400 283	100 000
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0
Renteutgifter	5 941 318	6 068 500
Avdrag på lån	5 172 130	5 172 100
Netto finansutgifter	-8 114 191	-9 382 283

Hver resultatenhet vil kommentere avvik regnskap i forhold til budsjett.

Brutto og netto driftsresultat i %

Figuren nedenfor viser brutto – og netto driftsresultat i prosent av driftsinntekter i perioden 2021 - 2023. I brutto driftsresultat er avskrivninger av anleggsmidler fratrasket resultat, mens det i netto driftsresultat er tillagt inntekten.

Investeringsregnskapet

I 2023 hadde Flå kommune investeringsutgifter på kr 35.375.000,-.

I denne summen ligger overtakelse vann - og avløpsnett fra Turufjell AS. Flå kommune overtok disse anleggene vederlagsfritt, men i investeringsregnskapet blir denne summen en investeringsutgift. Motposten til utgiftsføringen er tilskudd fra andre med samme beløp, men som et inntektsbeløp. Kostpris for disse anleggene var:

- Vann - og avløpsnett kr 15.546.000,-

Begge overtakelsene er i henhold til Utbyggingsavtale Turufjell datert den 12.03.2019. Andre store investeringsutgifter i 2023 var:

- Oppgradering veier og forprosjekt Roppe bru kr 2.795.000, -
- Oppgradering skolebygg kr 11.391.000, -
- Renovasjonspunkt kr 1.518.000,-
- Oppgradering Flå kirke kr 900.000,-
- Vannforsyning kr 509.000,-
- Oppgradering utleiebolig kr 444.000,-

Investeringene ble i hovedsak finansiert ved tilskudd fra andre kr 15.600.000, - og bruk av lånemidler kr 13.576.000, -, overføringer fra drift og bruk av fond.

Budsjettpremiss

Det ble foretatt innlån i Kommunalbanken på kr 23.650.000,- til finansiering av investeringsprosjekter i 2023.

I opprinnelig vedtatt budsjett for 2023 ble det vedtatt et låneopptak på kr 7.500.000,- til oppgradering småskolebygget. I k-sak 57/23 ble det vedtatt oppgradering av tak med kr 2.200.000,- og finansieringen var låneopptak. Av lånebeløpet ble kr 9.017.777,- brukt til å finansiere prosjektene. Ubrukte lånemidler kr 682.223,- ble vedtatt overført til 2024.

På tjenesten kommunale veier ble det vedtatt et innlån på kr 12.650.000,-. Kr 2.215.138,- av beløpet ble brukt i 2023. Restbeløp kr 10.434.862,- ble vedtatt overført til 2024

I vedtatt budsjett ble det vedtatt innlån på kr 1.300.000,- til ny kloakk pumpestasjon ved Flåheimen. Kr 90.627,- av beløpet ble brukt. Restbeløp kr 1.209.373,- ble overført til 2024.

De øvrige investeringsprosjektene som hadde bruk av lån som finansiering i 2023, brukte av ubrukte lånemidler overført fra tidligere.

Beløp som ble overført til 2024 er vedtatt i k-sak 123/23 videreføring av drift, investeringer og balanseposter 2024 – avsetning/bruk av fond i regnskapet.

Balanseregnskapet

Balanseregnskapet gir en oversikt over kommunens eiendeler, gjeld og egenkapital pr. 31. desember hvert år i hele tusen kroner.

EIENDELER	2023	2022	2021
Omløpsmidler:			
Kasse, postgiro og bankinnskudd, fond/skattetrekk	54 732	61 352	64 098
Kortsiktige fordringer	10 648	11 212	8 024
Andre kortsiktige fordringer	3 683	1 777	
Premieavvik STP/KLP	20648	11583	10993
Sum	89 711	85 924	83 115
Anleggsmidler:			
Pensjonsmidler	199 873	179 441	168 689
Aksjer og andeler	18 862	18 468	18 119
Utlån	3 991	4 139	4 989
Utstyr, maskiner, biler	3 870	3 764	4 227
Fast eiendom	411 714	392 058	355 206
Sum	638 310	597 870	551 230
SUM EIENDELER	728 021	683 794	634 345

Alle bankinnskudd Flå kommune har pr 31.12.23 kr 54.732.000, - er plassert i Skue Sparebank.

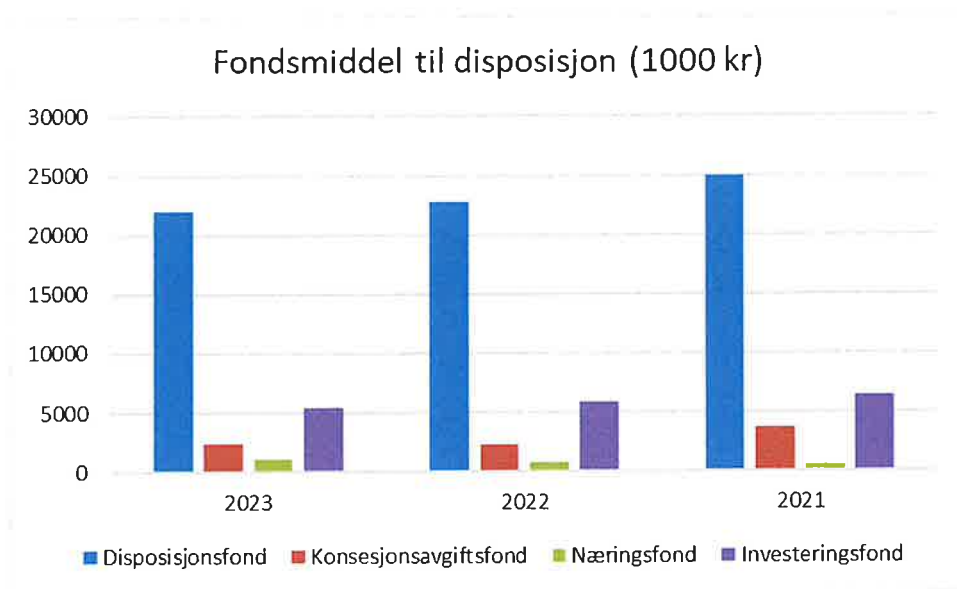
Pensjonsmidler til Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK) påvirker eiendeler med kr 199.873.000, -.

Det er en økning i fast eiendom på kr 19.762.000, - i 2023 i forhold til 2022. Økningen skyldes investeringene som er foretatt i 2023 og overtatt vann og avløpsnett fra Turufjell AS.

GJELD OG EGENKAPITAL	2023	2022	2021
Gjeld:			
Kortsiktig gjeld	29 840	31 693	30 441
Premieavvik	-601	-39	197
Pensjonsforpliktelse	193 935	180 507	167 716
Langsiktig gjeld	148 703	130 759	121 454
Sum	371 877	342 920	319 808
Egenkapital:			
Fond	38 472	42 345	46 128
Ikke disponert netto drift	0	0	0
Likviditetsreserve	0	0	0
Annen egenkapital	317 672	298 529	268 409
Sum	356 144	340 874	314 537
SUM GJELD OG EGENKAPITAL	728 021	683 794	634 345

Pensjonsforpliktelsen til KLP og SPK påvirker langsiktig gjeld med kr 193.935.000, - pr 31.12.2023.

Fondsbeholdning

Tabellen viser de fire viktigste fondene som Flå kommune disponerer pr 31.12.23. Det er en nedgang i fond i 2023 i forhold til 2022 med kr 738.000,- på disse fire fondene.

På bundne fond er det en nedgang i fondsbeholdningen i 2023 på kr 2.895.000,-. Det skyldes i hovedsak bruk av selvkostfondene på plan, bygg, kart og oppmåling og slamtømming. Saldo på bundne driftsfond pr 31.12.23 er kr 10.085.000,-.

Disponible midler på disposisjonsfondet er på kr 22.037.000, - som utgjør 11,30% av driftsinntektene.

Det andre økonomiske nøkkeltallet som ble vedtatt i økonomireglementet k-sak 125/23 var at disposisjonsfondet skulle utgjøre minst 8% av driftsinntektene. Det målet ble dermed nådd i 2023.

Ved utgangen av 2023 var det innestående på konsesjonsavgiftsfondet kr 2.443.000, -. På tilsvarende tidspunkt var det innestående på næringsfondet kr 1.046.000, - og kr 5.471.000, - på investeringsfondet.

Langsiktig gjeld pr. innbygger

	2023	2022	2021
Lån:			
Lån til investeringer	139 880	121 403	116 632
Startlån	8 822	9 357	4 822
Sum lån pr 31.12 (hele tusen)	148 702	130 760	121 454
Innbyggere pr 31.12	1 115	1 097	1 057
Lån pr. innbygger (hele tusen)			
Lån til Investeringer	125	111	110
Startlån	8	9	5
Sum lån pr. innbygger (hele tusen)	133	119	115

Som tidligere nevnt har Flå kommune foretatt innlån til investeringer med kr 23.650.000, - i 2023.

Langsiktig gjeld til investeringer pr. innbygger har en økning med kr 14.000, - i 2023. Det er en nedgang pr. innbygger på startlån med kr 1.000,-. Lån pr. innbygger er kr 133.000, - pr 31.12.23.

Lån utgjør 74,20% av driftsinntekter. Det tredje nøkkeltallet som ble vedtatt i økonomireglementet k-sak 125/23 var at lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter ikke skulle overstige 120%.

RESULTATENHET PERSONAL, ØKONOMI OG FELLES FUNKSJONER

Drift

I 2023 har Personal, økonomi og fellestjenester (PØF) holdt sitt budsjett. Regnskapet viser 13.709.000, budsjett etter endringer er på 14.559.000. Største differanse skyldes i hovedsak mottak av flyktninger sent i budsjettåret. På tjenesten introduksjonsprogram ble det derfor en innsparing på 618.000 i forhold til budsjett.

Generelt for enheten

Personellet består av de samme personer, men med et tilskudd i en mindre stillingsprosent på renhold, og en omgjøring til fast stilling på Integreringstjenesten etter endt vikariat. Sykefraværet er fortsatt høyt, men reduksjonen fortsetter. Totalt sykefravær på enheten utgjør nå 8,2 % som er en nedgang på 4,5% sammenlignet med fjoråret, hvor 6,7 % er langtidsfravær og korttidsfraværet 1,5%. Det betyr at langtidsfraværet gikk ned og korttidsfraværet er identisk med foregående år. Læringer og et par deltidsstillinger er av tekniske årsaker fortsatt registrert på enheten og inngår ikke i våre årsverk men fremkommer i statistikken.

Personal, økonomi, lønn og kommunal fakturering

Felles møter i forhold til lønn, permisjoner, avtaler med mer, og oppfølging rundt dette gjennomført med de største enhetene. Dette gir gevinster i forhold til økt kompetanse og en felles kultur. Reiseregningssmodul web tatt i bruk. Innen økonomi brukes mye tid på befarings og fastsettelse av eiendomsskatt på nye bygg. Økonomireglementet er revidert og vedtatt i kommunestyret.

Lønnspolitisk plan har vært jobbet med gjennom året og skal nå sys sammen med de innspill som har kommet fra ledere og hovedtillitsvalgte før det går til Administrasjonsutvalget. Nytt gavereglement, retningslinjer for bruk av hjemmekontor og oppfølging ved egenmelding og sykemelding er utarbeidet og vedtatt.

Renhold

Denne yrkesgruppen er spesielt utsatt med tanke på belastninger, men også annen ugunstig påvirkning. Det gjøres bevisste valg knyttet til minst mulig bruk av kjemikalier og alternativer som er best både for ansatt og miljøet. Gruppen følges jevnlig opp i forhold til risiko og inngår også i en plan for oppfølging fra bedriftshelsetjenesten. 5 renholdere har gjennomført en kursrekke på 34 uker med undervisning i norsk, matematikk og digitale ferdigheter. Dette er ment å styrke muligheten til å kunne få et fagbrev som renholdsoperatør etter hvert. En ansatt har deltatt på samlinger for å kunne gå opp til fagbrevet.

Tjenesten disponerer 5,65 årsverk som skal dekke alle arbeidsplasser og utlån av arealer. Det er tilført ytterligere oppgaver som er krevende for tjenesten både i forhold til ulike arbeidsplasser og logistikken rundt når det skal vaskes.

Kultur / MOT

Teknisk sett overført til Oppvekst fra 2023. Noe statistikk og økonomi blitt værende igjen i PØF av tekniske årsaker. Se årsberetning oppvekst.

Integreringstjenesten

1 årsverk i tillegg til at leder deltar i arbeidet knyttet til flyktninger, nye og tidligere bosatte. Anmodet om bosetting av 20 flyktninger sist år, kommunestyret vedtok tilsvarende antall for 2023. Vi har bosatt i henhold til vedtak, og det ble jobbet intens rundt boligsituasjonen. Medfører mye ekstra arbeid og oppfølging med bosetting, utleie og framleie. Det er bosatt 13 voksne og 7 barn fra Ukraina dette året. Av disse er fem barn i skolen og to i barnehagen. Familiene er bosatt i hus/leiligheter, kommunale og private.

Alle voksne, uansett alder ved ankomst, har fått tilbud om deltagelse i introduksjonsprogram med undervisning ved Gol Vaksenopplæring og praksis i egen kommune noen dager pr. uke etter gjennomført 3 måneders norsk opplæring. Praksisplasser er utfordrende, både å skaffe nok og følge opp. Vi samarbeid med NAV om enkeltpersoner, men mye faller ned på egen tjeneste.

Kommunen er pålagt å finne praksisplasser, og med et økende antall bosatte er det en forutsetning at enda flere tar et ansvar for å ta imot. Mange avdelinger i kommunen gjør et godt arbeid her, mens andre har et forbedringspotensial.

Hovedmålet til staten er at bosatte flyktninger med kollektiv beskyttelse hurtigst mulig skal ut i arbeid. Regelverket i forhold til opplæring for disse er snevret inn. Derfor er tilgangen på alle typer praksisplasser både kommunale og i privat næringsliv særdeles viktig med tanke på fremtidig arbeid. I forhold til de private, er det påbegynt et tettere samarbeid med samme formål.

Fire personer er helt eller delvis i arbeid, fem er i praksis og 9 personer er under opplæring, enten i introprogram eller ren norsk undervisning. Dette er bosatte som kom sent i 2022 og gjennom 2023. Vi har også 4 personer over 60 år som selv kan gjøre valg med tanke på norskopplæring og/eller introprogram.

Vi samarbeider tett med tilsvarende tjenester i dalen for øvrig, og økonomien rundt hver flyktning er i stor grad harmonisert med dette. Det har medført noe økte kostnader.

I tillegg til nyankomne flyktninger har det vært oppfølging av tidligere bosatte, og vi har bistått andre tilflyttede utenlandske med behov for hjelp/veiledning.

Lærlinger

Fortsatt lærling i dobbeltkompetanse løpet for helsefag. En lærling med noe utvidet læretid i barne- og ungdomsarbeider faget, nærmer seg avslutning. 2 voksne avklares i forhold til hvilken ordning som vil tjene de best med tanke på fagbrevet. Det er hele tiden et mål om å ta imot lærlinger i ulike fag i vår kommune, både som en rekrutteringsmulighet, en mulighet for utdanning for den unge og ikke minst å kunne oppfylle vårt samfunnsansvar. Opplæringskontoret i Viken består også etter oppløsning av Viken.

Beredskap

Alle med kontorarbeidsplasser på Veksthuset som inngår i PØF deltar på felles brannøvelser, eventuelt også beredskap knyttet til uønskede hendelser som måtte oppstå. Heve – senk bord knyttet til kontorarbeidsplasser er i bruk. Mulighet for trening. Renholderne er en særlig risikoutsatt gruppe. De utfører fysisk og psykisk belastende arbeid. Gjennom vår tilknytning til bedriftshelsetjenesten ivaretas ulike behov knyttet til helse, miljø og sikkerhet. Yrkesgruppen har betydelig større risiko for å utvikle astma og KOLS enn befolkningen for øvrig. Dette kan skje gjennom innånding av helseskadelige kjemikalier som brukes i rengjøringsmidler og desinfeksjonsmidler. Det er bevisst innkjøp og bruk av svanemerkede produkter og så lite kjemikalier som mulig i vår enhet. Hudplager på grunn av

hyppig kontakt med vann, såpe og avfettingsmidler er en annen risiko. Det er også ergonomiske utfordringer som arbeidsstillinger, spyling, kjøring av poleringsmaskiner og skuremaskiner. Gruppen opplever til tider også psykososiale belastninger på grunn av tidspress og flere arbeidssteder. Alle disse faktorene blir gjennomgått i møter og kurs med bedriftshelsetjenesten for å gjøre de ansatte bevisste på hva kan bli utsatt for og hvordan dette skal håndteres.

Bruk av verneutstyr, hansker, evt. maske, valg av mindre skadelige produkter, legge inn nødvendige kortpauser, riktig løfteteknikk, bruk av utstyr og tilgang på riktig hudpleie er blant temaene. Tilbud om trening inngår også som et ledd i det å forebygge. Gruppen mottar systematisk helseundersøkelser etter visse intervaller med fagpersoner i bedriftshelsetjenesten.

RESULTATENHET OPPVEKST OG KULTUR

Økonomi

Tjenesteområdet oppvekst og kultur oversteg budsjettrammen i 2023. Det er noe variasjoner på de ulike enhetene.

Flå kommunale barnehage holdt seg innenfor budsjettrammen i 2023. Regnskapet viser et resultat like under det som er budsjettert. Dette er bra, tatt i betraktning at barnehagen også åpnet den 4.avdelingen i 2023 og det ble ansatt flere pedagoger og fagarbeidere/assistenter for å kunne drifte barnehagen.

Flå skole oversteg budsjettrammen med kr 950 774 i 2023. Dette skyldes i hovedsak litt store lønnsutgifter i en periode under omorganiseringsprosessen av skolens ledelse i 2023. I denne perioden var skolen også for lite oppdekt med lærere, noe som har ført til overtid på de lærerne som var ansatt.

I 2023 lå regnskap og budsjett for kultur under tjenesteområdet for personal.

Sykefravær og personal

Tjenesteområdet oppvekst og kultur har et samlet sykefravær på 8,3 % i 2023 Det er noe variasjoner på de ulike enhetene.

I Flå kommunale barnehage var sykefraværet på totalt 15,1%. Årsaken til det høye sykefraværet skyldes langtidsfravær som ligger på 13,1%. Perioden med høyt sykefravær ble en svært utfordrende periode for enheten som da i tillegg hadde vansker med å få tak i vikarer. Det ble i perioder våren-23 redusert åpningstider for å klare å drifte enheten på en forsvarlig måte. Det ble en bedring høsten-24 med åpning av den 4.avdelingen og flere ansatte.

Antall pedagoger justeres etter barnetall, og krav om barnehagelærer er nedfelt i forskrift om pedagognorm i barnehager. Det har vært noe utfordrende å få tak i pedagoger, men før oppstart av nytt barnehageår, ble det ansatt både en pedagog og en spesialpedagog. KOSTRA-tallene fra des-23 viser at pedagognormen i barnehagen fortsatt ikke er oppfylt. KOSTRA tar ikke hensyn til to fagarbeidere på dispensasjon. Tar en med dette inn i beregningen, er både pedagognorm og bemanningsnorm oppfylt. Enheten fortsetter jobben med å rekruttere pedagoger.

På Flå skole er sykefraværet på totalt 4,7 % Langtidsfraværet er på 2,4% Spesielt våren-23 var det en manglende grunnbemanning som gjør at sykefravær er utfordrende. Fra høsten -23 har skolen ansatte i alle stillinger og skolen har noen tilkallingsvikarer.

Våren -23 ble det gjennomført en omorganisering av skolens ledelse. Skolen har nå en rektor i en 100% stilling og en inspektør i 70% stilling. Det er en daglig leder på SFO og to teamledere på skolen. Skolen har også brukt omtrent en 40% stilling på IKT.

I både barnehage og skole er det gjennomført to medarbeidersamtaler med hver av de ansatte. Det har blitt gjennomført oppfølging av sykemeldte i samarbeid med NAV. Det er lagt stor vekt på tilstedeværelse, tilrettelegging og oppfølging av ansatte både i hverdagen og ved lengre fravær. I både barnehage og skole har vi hatt flyktninger i språkpraksis dette året.

Det har også vært fokus på å styrke ledelsen i barnehage og skole. Det er fokus på lederstøtte gjennom nettverket med andre skoler og barnehager Hallingdal. Ved at oppvekstsektoren i 2023 ble styrket med en oppvekstsjef, har det også blitt en styrke for lederne og samarbeidet.

Fag og tjenesteproduksjon

Flå kommunale barnehage har nå fire avdelinger. I desember-23 var det 55 barn i barnehagen. Det har vært en økende tendens til at foresatte har benyttet seg av løpende opptak gjennom hele året. Det har begynt nye barn i nær alle årets måneder, noe som er utfordrende i forhold til bemanningsnormen. Noen barn har måttet vente litt på oppstart.

Det er en stor økning av andel barn med annet morsmål enn norsk i barnehagen. Enheten arbeider systematisk med språkarbeid for å jobbe etter tidlig innsats. Det gjennomføres språkarbeid i mindre grupper flere ganger i uken. Arbeidet med språk må også ha ett sterkt fokus fremover. Spesialpedagogen som ble ansatt i 2023 er med på å styrke språkarbeidet i barnehagen.

Mat og måltid prosjektet med Høgskulen på Vestlandet ble avsluttet, etter planen, høsten 2023. Barnehagen jobber videre med Matjungelen, for å jobbe videre med tema mat. Matjungelen er forankret i rammeplanen for barnehage og laget av Folkelig og Nasjonalt senter for mat, helse og fysisk aktivitet.

Arbeidet med det psykososialt læringsmiljø i barnehagen fikk ett stort fokus under periodene med høyt sykefravær i enheten. Visjonen om å skape dagen, ble det reflektert og drøftet betydningen av. Ved å skape dagen ut ifra de forutsetningene man har, kan man komme fram til gode løsninger så dagene blir gode for store og små i barnehagen. Det psykososiale miljøet for både barn og ansatte hadde stort fokus på personalmøter og i hverdagen. Det å ha fokus på alt det positive barnehagen fikk til, selv om de sto i utfordrende perioder, ble viktig. Fremsnakke alt det som er bra, men samtidig reflektere over utfordringene så de sammen kunne finne bedre løsninger.

Det legges vekt på trivsel i nærmiljøet. På turdager har to avdelinger ryddet ett referanseområde og bygd gapahuk og ildsted sammen med barna. Det ble en flott base for barnehagen når de var på tur, og barna fikk bruke ulike verktøy under arbeidet.

På Flå skole var det i utgangen av desember 107 elever på skolen.

Rehabilitering av småskolen og SFO ble ferdigstilt høsten 2023. Nå har det blitt lyse fine rom med bedre funksjonalitet for både elever og ansatte. Det ble gjennomført en lekeplasskontroll høsten-23. Denne kontrollen viser at noen utbedringer vedr. lekeapparat må skje våren-24.

Flå skole satser på en engasjerende begynneropplæring med fokus på temabasert undervisning og bruk av konkreter og lek. I forbindelse med dette har en lærer fått det overordnede ansvaret for begynneropplæring. Vedkommende jobber med utarbeidelsen av plan for dette arbeidet. Begynneropplæringen har gjennomsyret utviklingsarbeidet for 1.-4. trinn høsten 2023.

En god språkopplæring for elevene med et annet morsmål er noe skolen kontinuerlig jobber med å få til. Det er noe utfordrende på en liten skole å ha ressurser nok til grupper på ulike

nivå og alderstrinn. Skolen vurderer kontinuerlig hvordan dette best kan løses ut fra antall nye barn som er ankommet. I 2023 fikk skolen flere nye elver fra Ukraina.

Flå skole jobber videre med fokuset rundt dysleksi, tilrettelegginger og rettigheter. Skolens ledelse leverte rapport til Dysleksi Norge i desember 2023, som gikk godt gjennom i en spørsmålsrunde med Dysleksi Norge i etterkant. Der deltok også oppvekstsjef. I februar 2023 var to lærere, bl.a. læreren med overordnet ansvar for begynneropplæringen, på samling for dysleksivennlige skoler i regi av Dysleksi Norge. Ut ifra denne samlingen delte lærerne med resten av kollegiale. Flå skole fikk, i samarbeid med IKT Hallingdal, på plass Lingdys Skole for alle elevene. For elever med dysleksi, hjelper de foresatte med å søke om Lingdys Pluss. Det kjøpes også nå inn bøker i alle fag slik at skolen også har bøker i tillegg til å være heldigital.

Skolen var fortsatt en del av RØRE prosjektet i Viken. I 2023 hadde skolen en RØRE ambassadør i 10% stilling frem til sommeren. Denne er nå avviklet, men RØRE er fortsatt et fokusområde på skolen. Ansatte lager oppgaver til FAL (fysisk aktiv læring) og serverer skolefrokost for elever fra 5.-10. trinn. Skoleåret 2023-24 er siste året vi har midler fra RØRE til frokostassistent. Det er et ønske å kunne videreføre dette tiltaket hvis det er økonomi til det i forhold til de prioriteringer som må gjøres.

I 2023 har både barnehage og skole jobbet med Oppvekstreformen og Kompetanseløftet. Oppvekstreformen og kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis er statlige satsinger som begge skal bidra til helhet og tverrfaglig innsats for barn, unge og deres familier. Felles for de to er vektlegging av den forebyggende innsatsen, samt inkludering og tilrettelegging for å motvirke utenforskap. Oppvekstsjef har ledet dette arbeidet i Flå kommune.

Kompetanseløftet skal være et varig kompetanseløft på det spesialpedagogiske feltet, og skal bidra til at alle kommuner har tilstrekkelig kompetanse tett på barna og elevene for å kunne forebygge, fange opp og gi et inkluderende og tilpasset pedagogisk tilbud til alle, inkludert barn og elever med behov for særskilt tilrettelegging. Dette innebærer at en må se det allmennpedagogiske og spesialpedagogiske tilbudet i sammenheng. På denne måten vil en få ned andelen av barn som har behov for spesialundervisning.

Oppvekstreformen er et avgjørende virkemiddel i barnevernsreformen som trådte i kraft 1. januar 2022. Reformen skal styrke kommunenes forebyggende arbeid og tidlig innsats, med mål om at flere utsatte barn, unge og familier får den hjelpen de trenger på et tidlig tidspunkt. Kommunen skal utarbeide en egen plan for dette, og i 2023 startet en arbeidsgruppe i kommunen, sammensatt av ulike tjenester, dette arbeidet.

Måloppnåelse i forhold til handlingsprogram

- **I Flå kommune skal det være et trygt og godt barnehage- og skolemiljø som fremmer helse, trivsel, inkludering og læring.**

Dette har det blitt jobbet med i 2023 Både barnehage og skole har kommet i gang med satsningsområdet «kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis». PPT var til stede på Flå skole planleggingsdagene august-23 med innføring i satsningsområdet, samt drøftingsoppgaver til personalet. Flå kommunale barnehage er en av barnehagene i Hallingdal som skal kartlegges i forhold til inkludering. Dette arbeidet startet opp i slutten av 2023. Det er i Hallingdal utarbeidet en prosjektplass for Kompetanseløftet som oppvekstsjef har vært med å utarbeide. Det skal også utarbeides

en handlingsplan som barnehage og skole skal følge fram til 2026 i tillegg brukes UDIRs kompetansepakke «inkluderende praksis».

Skolen jobber kontinuerlig med arbeid mot krenkelser og mobbing. Flå skole har utarbeidet en grundig og god plan for arbeid med Opplæringsloven kapittel 9A – Elevenes skolemiljø. Det foreligger en klar prosedyre på hva som gjøres ved mistanke om, eller varslings om at en elev ikke opplever å ha det trygt og godt på skolen. Dette arbeidet er en del av skolens kontinuerlige utviklingsarbeid, og er oppe til drøfting i personalet på skolen, på tverrfaglige møter med PPT, barnevern, helse og oppvekst. Ved å jobbe med dette kontinuerlig vil skolen lettere kunne forebygge, oppdage tidlig og sette inn virkningsfulle tiltak.

- **I handlingsprogrammet er det et mål å videreutvikle samarbeidet mellom kommunens tjenester.**

Dette har det blitt jobbet med i 2023. Det ble opprettet en arbeidsgruppe som gjennom året har jobbet med å systematisere og videreutvikle samarbeidet mellom kommunens tjenester for barn og unge. Flere nye tiltak er satt i verk. Det kan blant annet nevnes et tettere samarbeid mellom barnehage og skole, spesielt i forhold til overgang fra barnehage til skole. Det er et godt samarbeid med helsesykepleier som er i barnehagen en gang i uka. På skolen er det i 2023 startet opp jevnlig samarbeidsmøter mellom rektor og skolehelsetjenesten. Her drøftes saker der både skole og helse er involvert. Det er også innført «drop in» samtaler med skolehelsetjenesten for elever og ansatte. I tillegg har tjenesteområdene i kommunen, som jobber med barn og unge, nå innført tverrfaglig møter hver 4. uke. Her deltar også PPT og barneverntjenesten. Det er her fokus på det forebyggende arbeidet. Kommunens handlingsveiledere i forhold til samhandlingsmodellen Trygg Oppvekst er også revidert og implementert i tjenestene.

[Handlingsveilederen - Tryggoppvekst i Flå \(tryggoppveksthallingdal.no\)](https://tryggoppvekst.hallingdal.no)

Gjennom arbeidet med oppvekstreformen i 2023, har det tverrfaglige samarbeidet i kommunen blitt bedre. Barn og unge er et felles ansvar og vi er sammen «laget rundt barnet». Ulike fagperspektiver styrker tjenestene og vi kan finne de gode tiltakene.

- **I handlingsprogrammet er det et mål at snitt grunnskolepoeng skal være på samme nivå eller høyere enn landsgjennomsnittet.**

Dette målet ble nådd i 2023. Avgangseleven våren-23 hadde på Flå skole et snitt på 43,9. Landsgjennomsnittet var på 42,3. I tillegg hadde vi et eksamensresultat som lå over landsgjennomsnittet i det faget elevene hadde eksamen i. Det er viktig å merke seg at gjennomsnittskarakterer i større grad påvirkes av enkeltelevers resultat når det er få elever på en skole slik det er på Flå. Endringer i karakterer bør derfor tolkes med varsomhet.

- **I handlingsprogrammet er det et mål at Elevundersøkelsen skal på trivsel vise at elevene ligger på samme nivå eller høyere enn landsgjennomsnittet.**

Dette målet er nådd i 2023 I tillegg til Elevundersøkelsen har skolen innført rutiner på bruk av Spekter. Spekter er et ikke-anonymt verktøy for lærere, som brukes til å

kartlegge læringsmiljøet i en skoleklasse. Dette gir skolen en bedre forståelse vedr. trivsel og inkludering enn bare bruk av Elevundersøkelsen alene.

- **Det har i 2023 blitt jobbet forebyggende med psykisk helse, rus og tiltak for ungdom slik det står i handlingsprogrammet.**

Helsesykepleier, miljøterapeut, MOT, SLT-koordinator og politi har vært på besøk som planlagt i barnehage og skole. I tillegg er det gjennomført to overordnede møter der styrer, rektor, oppvekstsjef sammen med ledere fra helse, MOT, kirke, ungdommens frivilligsentral, NAV, PPT, OT og barnevern har drøftet forebyggende arbeid med politi og SLT-koordinator.

- **Flå kommune skal bidra til at vi har gode sosiale møteplasser og aktivitetstilbud for alle.**

Kultur har jobbet med dette i 2023. Bygdekinoen har med hjelp fra kultur har gjennomført filmfremvisninger en gang i måneden med en barneforestilling og en voksenfilm hver gang. Her har det vært stabilt frammøte. Flå kommune fikk også tilskudd til Den kulturelle spaserstokken i 2023. Her har det blitt formidlet gode og positive kunst- og kulturopplevelser for eldre. Midlene fra Den kulturelle skolesekken har gitt elevene varierte og gode kulturtilbud og de har fått tatt del i ulike kunstformer. Noen få barn har deltatt på instrumentopplæring eller dans gjennom Nesbyen og Flå kulturskole i 2023. Det vil i 2024 bli sett på hvordan det kan legges til rette for at flere elever kan delta her.

Beredskap - Flå kommunale barnehage 2023

Det er gjennomført to brannøvelser.

Det har blitt gjennomført revidering av brannrutiner. Beredskapsrutine for vold og trusler, plan for godt psykososialt barnehagemiljø, plan for rutine og risikovurdering vil bli sett på og revidert i forbindelse med nytt kvalitetssystem i kommunen.

Gjennom året er det foretatt flere risikoanalyser ved enheten i forhold til brann, trafikk og bemanning.

Forvaltningsrevisjonen gjennomførte våren 2023 tilsyn vedr. spesialpedagogisk hjelp. Problemstilling var som følger: I hvilken grad sikrer kommunen at barn under opplæringspliktig alder som har rett på spesialpedagogisk hjelp får tidlig hjelp og støtte til utvikling og læring? I dette tilsynet fikk kommunen ingen avvik og konklusjonen i rapporten fra Forvaltningsrevisjonen ble som følger: *«Revisor konkluderer med at Flå kommune har systemer og rutiner som bidrar til å sikre at barn under opplæringspliktig alder, som har rett på spesialpedagogisk hjelp, får tidlig hjelp og støtte til utvikling og læring. Det er revisjonens vurdering at kommunen gir tilbud om slik hjelp når det foreligger et behov. Så langt revisor har kunnet gå, viser gjennomgangen også flere eksempler på at denne hjelpen sannsynligvis har bidratt til utvikling blant enkeltbarn. Denne forvaltningsrevisjonen viser også at kommunen har rutiner for å sikre overganger til skolestart. Undersøkelsen viser likevel at Flå barnehage over lang tid ikke har oppfylt pedagognormen, med hensyn til antall pedagoger per barn. Som følge av dette har barnehagen benyttet fagarbeidere på dispensasjon. Revisjonen har ikke grunnlag for å konkludere på om dette har hatt praktisk betydning for enkeltbarn. Vi vurderer likevel at det foreligger risiko for at det kan gå utover omfanget og kvaliteten på det tjenestetilbudet som gis. Som forbedringspunkter utover det ovennevnte*

fremgår det av undersøkelsen at deler av informasjonsarbeidet rettet mot foreldrene med fordel kan styrkes. Her vektlegger revisjonen særlig den informasjonen som gis til minoritetsspråklige foreldre i forbindelse med tilbud om spesialpedagogisk hjelp.»
(Forvaltningsrevisjonen, august 2023)

Beredskap – Flå skole 2023

Beredskapsplanen ble revidert før nytt skoleår. Den ble revidert i samråd med ny ledergruppa og en beredskapsgruppe på skolen ble bestemt. Videre ble planen drøftet med oppvekstsjef og noen roller/navn ble byttet ut pga. omorganiseringen i oppvekst. Oppvekstsjef og rektor bestemte, i august, beredskapsøvelse i uke 17, slik at det ble fastlagt i løpet av skoleåret 2023/2024.

Beredskapsplanen ble gjennomgått med alle ansatte på skolen under planleggingsdagen 14. august. Den ligger nå lett tilgjengelig for alle på Teams og skal også legges inn i Compilo.

Etter rehabiliteringen av småskolen og SFO var ferdig med brannvarslingsanlegg og rømningsveier, bestemte vi brannøvelse 22. november. Øvelsen ble gjennomført, men under øvelsen oppdaget det oppdaget av deler av varslingsanlegget manglet lydvarslingen. Det ble skrevet avvik og utbedringene ble gjort samme ettermiddag. Anlegget ble da testet etter skoletid. Ny brannøvelse for hele skolen ble gjennomført 29. november. Da fungerte varslingsanlegget, men det ble meldt ifra om noen grupperom der man hørte varslingen dårlig. Det er planlagt ny brannøvelse, som ikke skal være varslet, i april/mai 2024.

På skolen har 1.-4.kl. hatt besøk av Brannbamsen Bjørnis. Møtet mellom Brannbamsen Bjørnis og barna er en veldig god måte å jobbe forebyggende på. Kontakten som oppstår, gir brannvesenet unike muligheter til å kommunisere med barn. Bamsen gir gode råd om brannvern.

Statsforvalteren i Oslo og Viken gjennomfører et tilsyn på Flå skole. Tema for tilsynet er om kommunen gjennom sin internkontroll sikrer at skolen og skoleeier oppfyller plikten til å varsle og undersøke der det er mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø, eller blir krenket av en som arbeider på skolen, jf. opplæringsloven 9 A-4 og 9 A-5, jf. kommuneloven 25-1. Skolen har sendt inn sin dokumentasjon på dette, og det forventes at tilsynet lukkes i begynnelsen av 2024.

RESULTATENHET HELSE OG OMSORG

Helse og omsorg er kommunens største budsjettområde og inneholder følgende tjenester: Helsestasjonstjenesten, inkludert psykisk helse barn og unge, Dagtilbud til hjemmeboende med demenssykdom, Aktivisering psykisk helse og rus, Legetjenester, Fysioterapi og ergoterapitjenesten, Institusjonstjenesten, Servicefunksjoner (Kjøkken og vaskeri, Miljøterapitjenesten, Hjemmetjenesten, Psykisk helse og rus, Interkommunale tjenester og samarbeid.

Økonomi for enheten

Enheten har samlet sett en overskridelse på netto rammen på kr 492 000, -. Det har blitt betydelig mer lønnsutgifter, og betydelig mer refusjonsinntekter enn budsjettet. Økte lønnsutgifter skyldes bruk av vikarbyrå i hjemmetjenesten /institusjon ved ferieavvikling på sommeren og ved ferieavvikling gjennom året på legekontoret. Høy overtidbruk som følge av mangel på vikarer og vakante stillinger i turnus i hjemmetjenesten/institusjon. Miljøterapitjenesten har hatt økte utgifter ved kjøp av tjenester fra andre, men her mottar en også refusjon fra staten for ressurskrevende brukere.

Inntekter

Brukerbetaling for tjenester var på totalt kr 3 367 861,- Dette er kr 577 861,- høyere enn budsjettet.

Enheten har mottatt diverse statstilskudd som fasttilskudd for fysioterapeutene, refusjon for ressurskrevende brukere, tilskudd til kommunalt rusarbeid, kompetansemidler, styrking av helsestasjon og andre prosjekter som kommunen er med i. Dette vil komme som en reduksjon på regnskapet.

Sykefravær

Helse og omsorgstjenesten har hatt et totalt sykefravær for 2023 på 11,2 %, sammenliknet med 2022 er det nå 1,2 % høyere. Målet for sykefraværet i 2023 var 7 %.

Alt sykefravær er fulgt opp i henhold til reglene for sykefraværsoppfølging, og en forsøker å tilrettelegge slik at den ansatte kan være i jobb.

I sommer har det vært prøvd ut langvakter i en felles turnus, for hjemmetjenesten og institusjon. De ansatte har vært fornøyd med langvakter i turnus, og det har vært lavt fravær gjennom sommeren.

Utover høsten har det vært gjennomført medarbeidersamtaler i hjemmetjenesten og på institusjon, og det har vært arbeidet med ny turnus med 14,5 timers vakter. Det er frivillig for den ansatte om en ønsker langvakter i turnus. Det har vært et tett samarbeid mellom ledelse, tillitsvalgte, verneombud og ansatte. Målet har vært å se på en turnus som er helsefremmende. En skal ha et dreiningsarbeid i 2024 hvor en skal arbeide med arbeidsmiljø og se på arbeidsoppgaver i alle tjenestene.

Fag, tjenesteproduksjon og prosjekter:

Det er god samhandling mellom tjenestene, og målet er at brukerne skal oppleve nettopp det. Det er fokus på at brukere av tjenestene opplever ivaretagelse og et godt faglig høyt nivå på tjenestene som leveres. Enheten har god fagdekning med tilgang på sykepleiere og helsefagarbeidere. Det arbeider også svært erfarne og dyktige assistenter i enheten. Helse og omsorg har høyt fokus på å utdanne egne ansatte. Hvert år søkes det om kompetanse- og innovasjonstilskudd fra Statsforvalter, hvor formålet blant annet er å bidra til at kommunene setter i verk kompetansehevede tiltak og utviklingsarbeid ut fra lokale forutsetninger og behov. Flå kommune mottok i 2023 kr.633 000,- i tilskudd, hvilket har

bidratt til blant annet 2 fagskoleutdanninger i vurdering og observasjons kompetanse, 1 som går desentralisert sykepleie, 1 videreutdanninger i kreftomsorg/lindrende behandling, 3 som har gjennomført veiledning innen klinisk vurderingskompetanse for sykepleiere, 1 master i Fysioterapi for eldre. 1 områdeleder startet på helseledelse på BI.

4 ansatte har fullført demensomsorgens ABC og 5 ansatte har fullført Velferdsteknologiens ABC. Det har vært 2 deltagere på kurs innen psykisk helsearbeid og rus, og saksbehandler har deltatt på kurs i ressursorientert saksbehandling av helse – og omsorgstjenester.

KlinObs-Kommune har også i 2023 vært et av satsningsområdene når det gjelder kompetansehevende tiltak og pasientsikkerhetsarbeid. Tiltaket gir økt klinisk observasjonskompetanse og har klar relevans for Leve hele livet og innsatsområdet «helsehjelp»,

Alle ansatte i helse og omsorg har fått ID kort, for å identifisere at de arbeider i Flå kommune.

Svangerskapsomsorgen

Kjøp av tjeneste i 10% stilling fra Nesbyen kommune. Tilbudet ytes på Nesbyen, men enkelte dager på Flå. Svangerskapskontroller, kurstilbud, hjemmebesøk, etterkontroll mor etter fødsel. Prevensjonsveiledning.

Helsestasjon-/skolehelsetjenesten /helsestasjon for ungdom/publikumsvaksinasjon

0,5 stilling fast helsesykepleier og 0,5 stilling helsesykepleier på tilskuddsmidler til styrking av helsestasjon og skolehelsetjenesten fra august 2019. Styrkingen har gitt økt tilgjengelighet i skole og barnehage og mer foreldreveiledning. Helsestasjon for ungdom tilbys innenfor ordinær åpningstid på forespørsel. Koronavaksinasjon og influensavaksinering er tilbudt i samarbeid med sykepleiere fra pleie- og omsorgstjenesten og legekontoret

Psykisk helse barn og unge

Tjenesten er organisert inn under helsestasjon/skolehelsetjenesten: undervisning, gruppetilbud, støttesamtaler, veiledning og behandling av lettere til moderate psykiske plager/lidelser.

Tjenesten ble i 2022 styrket med 1 stilling gjennom tilskuddsordningen Kommunalt rusarbeid også med tanke på Oppvekstreform og mer ansvar fra barneverntjenesten til andre kommunale tjenesteytere. Stillingen har hatt hovedvekt på familieveiledning og miljøterapeutiske tiltak i skole. På grunn av fravær i tjenesten har ikke tjenestetilbudet vært styrket i sin helhet. Det er gjennomført noe familieveiledning i hjemmet og noe miljøterapeutiske tiltak i skole og gruppetilbud våren 2023. Hovedsakelig enkeltsaker høsten - 23.

Tilskudd til styrking av psykisk helse etter koronapandemien fra Viken fylkeskommune ble avsluttet juni – 23. Tilskuddet ble benyttet til aktivitetstiltak for barn og unge. Se egen [rapport](#) (rapporten er ikke tilgjengelig for eksterne i denne linken). Responsen på aktivitetstilbudet var god, og vi tenkte å videreføre tilbudet gjennom prosjektmidler fra tilskuddsordningen «Kommunalt rusarbeid». På grunn av fravær i tjenesten var det dessverre ikke mulig resten av året.

Foreldrestøttende tiltak

Flå kommune er tildelt midler for et treårig prosjekt fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet til foreldrestøttende tiltak. Det er opprettet en 20 % prosjektstilling. Målet er å etablere en lavterskel arena for møter mellom foreldre med hovedvekt på nettverksbygging gjennom sosialt samvær, samtaler og aktiviteter.

Psykisk helse og rus

Rus og psykisk helsetjeneste har i 2023 hatt som hovedfokus å opprettholde dagtilbud og individuelle tjenester. Antall personer som mottar tjenester i løpet av et år, og utforming av tjenestetilbudet, har vært stabilt de siste årene.

Høsten 2023 har tjenesten i tillegg arbeidet med tiltak finansiert av tilskudd tildelt av Statsforvalteren:

- Sosialt treff for eldre på Flåheimen mandager
- Filmkvelder og turer for brukere
- Stand og foredrag med alle innbyggere på Flå som målgruppe. Brukere har vært med på planlegging og gjennomføring av disse arrangementene.
- Tjenesten inngikk i januar samarbeid med Medvandrerne i Hallingdal om Sammen ute
- Et treff med gåtur og bålprat på fredager.

Tjenesten har ikke klart å stille med ansatte i dette tilbudet høsten 2023 grunnet sykefravær og permisjoner. I tillegg har sentrale frivillige holdt på med videreutdanning, og dette har ført til færre treff høsten 2023.

Markering av verdensdagen for Psykisk helse 10.10.23.

Hjemmetjenesten

- Hjemmetjenesten fikk 3 nye EL-biler høsten 23.
- Alle ansatte har fått identitetskort for at de skal kunne identifisere at de kommer på vegne av hjemmetjenesten.
- Det ble inngått avtale om overgang fra sykesignalanlegg til trygghetsalarmer i omsorgsboligene, dette kommer på plass fra mars 2024
- Alle hjemmeboende får tilbud om å få tilkjørt hjemmelaget middag, dette for å sikre ernæringsstatusen. Dette er et tilbud som benyttes av mange hjemmeboende.
- Åpen dag for alle innbyggere på Flåheimen 10.05.23. Stand med kreftkontakt, demenskontakt, ergoterapeut, Halling helse – velferdsteknologi, NAV, saksbehandler Flå kommune. Alle over 60 år var invitert, og det var et godt oppmøte.
- Alle over 80 år fikk tilbud om forebyggende hjemmebesøk, og 29 takket ja.

Institusjon

- Det har for det meste vært fullt belegg i institusjon i 2023. Det var lenge et rom ledig på avdeling for demente, dette ble brukt til avlastning regelmessig gjennom året.
- Det har vært lite behov for kommunal plass på HSS.
- Dagsenteret for hjemmeboende med demens, har vært åpent alle ukedager med unntak av stenging tre uker i sommerferien. En miljøarbeider sluttet høst 2023 men dagsenteret har hatt full drift.
- Enheten har hatt lærling i helsefagarbeiderfaget
- Produksjonskjøkkenet har hatt langtidsfravær, men har vært i full drift med vikarer.
- Det har vært gjennomført Pub – kvelder på Flåheimen, veldig populært tiltak for beboere og hjemmeboende.

Fysio- og ergoterapitjenesten

Vi gikk inn i året med to fysioterapeuter og en ergoterapeut. I løpet av året valgte begge fysioterapeutene å slutte. Høsten var preget av at det kun var en fysioterapeut i arbeid.

Vi utviklet en prioriteringsnøkkel som gjorde arbeidet mer effektivt, og det viste seg å være smart når kapasiteten var liten. Vi fikk prioritert de med størst behov og ga rask hjelp.

I starten av året var vi på hjemmebesøk til de over 80 år, sammen med hjemmetjeneste og tildelingskontoret. Disse møtene var oppløftende og informative!

Fysioterapi og ergoterapi tjenesten fokuserte på gruppe treninger grunnet lite kapasitet store deler av 2023. Gruppene vi har fokusert på var styrke og balanse for de eldste hjemmeboende og boende i omsorgsbolig. Fysioterapeut startet opp med en treningsgruppe for voksne i kultur salen som har fokus på styrke, balanse og bevegelse. Ergoterapeut startet en treningsgruppe med fokus på gå trening. Ny fysioterapeut ble ansatt og starter opp i mars 2024.

Legetjenesten

Det har vært et generelt økende trykk i tjenesten, både av turister og yrkesfolk som ikke har bostedsadresse i Flå. Utfordringer med flommen «Hans», at pasientene ikke kom seg til legekantoret.

Miljøterapitjenesten

Miljøterapitjenesten er et helse- og avlastnings tilbud til barn og unge med nedsatt funksjonsevne. Miljøterapitjenesten gir avlastning etter skoletid, utover kveld, natt og helgeavlastning Det har vært utfordringer i tjenesten i forhold til bemanning.

Velferdsteknologi

Velferdsteknologi er på god vei inn i tjenestene som omhandler alt fra barn til eldre. Av velferdsteknologiske løsninger nevnes trygghetsalarmer, digitale tilsyn (nattugle), multidosedispenser og GPS. Det er en stor utvikling på området, og brukernes behov for tjenesten står i fokus. Det var 28 trygghetsalarmer i 2023.

Fact ung:

Kommunen er representert inn i Fact ung- team Hallingdal med 20 %. Målet er at oppfølgingen skal føre til kontinuitet i behandling og oppfølging, reduksjon i innleggelser, økt integritet og deltakelse i lokalsamfunnet og økt livskvalitet og funksjon.

Oppvekstreformen:

Arbeidet med å utføre en plan for forebyggende arbeid med barn og unge har vært videreført i samarbeid med Oppvekst i 2023. Planen skal til politisk behandling i 2024.

Hallinghelse

Kommunen er en del av Hallinghelse og deltar i en rekke prosjekter. Hallinghelse har sin egen årsrapport der driften av Hallinghelse og alle prosjektene omtales. Helse og omsorgslederne i Hallingdal er styringsgruppe for alle prosjektene.

Måloppnåelse i forhold til handlingsprogram.

Tjenesten har arbeidet tett mot målene i handlingsprogrammet.

Mål som ikke er oppnådd:

- Utarbeide en kompetanse og rekrutteringsplan for helse – og omsorgstjenestene. Dette vil en jobbe med i 2024
- Bruker og pårørendeundersøkelse i helse- og omsorgstjenesten
- Arbeidsmiljø
- Rekruttere flere til ulikt frivillig arbeid gjennom samarbeid med Frivilligsentralen
- Legge til rette for systematisk innbyggerinvolvering i utvikling av helse- og omsorgstjenester

Dette er mål som det må jobbes videre med i 2024.

Internkontroll

Enhet helse og omsorg har et forbedringspotensial når det gjelder dokumentasjon av systematisk arbeid med internkontrollen. Dette prioriteres høyt og er i kontinuerlig forbedring. Kommunen har innført et nytt kvalitetssystem Compilo. Det er utført opplæring i avvikshåndtering for alle ansatte innen helse og omsorg. Tjenesten har egne ansatte som er superbrukere, de skal sammen med ledelsen bistå de andre ansatte i tjenesten med opplæring.

Beredskapsarbeid

Det er gjennomført branntilsyn på Flåheimen oktober 23. Avvik som kom frem under tilsynet ble rettet opp. Brannbok på Flåheimen ble revidert, og lagt frem til gjennomlesning for alle ansatte.

Brannøvelse for alle ansatte på institusjon og hjemmetjenesten november 2023. Gjennomgang av branntavle, nødutganger, brannslanger og branntepper.

Brannøvelse for brukere og ansatte på aktivitetssenter Psykisk helse og rus.

Enheten vil foreta en fullstendig gjennomgang av sine planer innen helseberedskapsområdet i løpet av 2024.

Internkontroll er systematiske tiltak som skal sikre at virksomheten planlegger, organiserer, utfører og vedlikeholder sine aktiviteter i samsvar med gjeldende regelverkskrav og mål for virksomheten. Internkontroll er et ledelsesverktøy som fungerer som et hjelpemiddel for styring og utvikling av den daglige drift ved alle tjenestoområder.

Kommunen er i ferd med å innføre nytt kvalitetssystem og utarbeide en beskrivelse av internkontrollen. Hensikten er å bygge opp et kvalitetssystem som bidrar til at kravene om internkontroll i kommuneloven følges opp av kommunedirektøren og enhetene.

Enhet helse og omsorg har et forbedringspotensial når det gjelder dokumentasjon av systematisk arbeid med internkontrollen. Dette prioriteres høyt og er i kontinuerlig forbedring.

RESULTATENHET TEKNISKE TJENESTER

Teknisk enhet har ansvar for et stort spenn av fagområder, fra daglig drift av infrastruktur og kommunal eiendom, til planoppgaver, landbruk og byggesak. Med unntak av ekstremvær og andre ekstraordinære hendelser går den daglige driften stabilt og i tråd med målene for enheten. Teknisk har det siste året gått i gang med en del endringer, ut fra nye krav, strammere økonomi og fokus på hvordan vi kan drifte på en best mulig måte.

Plan, byggesak og geodata: Det har i 2023 vært lavere omfang av byggesaker, mens innenfor arealplan er det stabilt høyt aktivitetsnivå. Enheten har flyttet noe på arbeidsoppgaver for å tilpasse ressurser til arbeidsomfang.

Kommunal eiendom: Som for det generelle.

Vann, avløp og renovasjon: Daglig drift som for det generelle, i tillegg til prosjektoppfølgning av pågående og kommende investeringsprosjekter.

– store prosjekter, videre utbygging og utbedring av nett

Landbruk: Som for det generelle.

Personal

Teknisk enhet har stabil bemanning. Faglige oppgaver håndteres av egne ansatte eller gjennom innleie av bl.a. prosjektledelse og juridisk bistand. I 2023 er arealplan og skogfag flyttet over til teknisk enhet, for å samle fag som jobber sammen i det daglige. Som følge av endringer i stilling teknisk sjef og plansjef er det en stilling mindre på teknisk enn tidligere. Dette har i 2023 vært løst gjennom noe økt innleie av bistand, og så må det vurderes videre arbeidsomfang / bemanning.

Sykefravær

Teknisk har lavt korttidsfravær (1,1%), men hadde litt høyere prosent (5,8%) langtidsfravær i 2023. Med få personer i enheten vil langtidsfravær slå ut relativt høyt i prosent.

Økonomi drift

- Lønnskostnader for teknisk i 2023 ligger over budsjett. Dette skyldes at arealplan og skogfag er flyttet over til teknisk i løpet av året, men det er også brukt mer på overtid enn budsjettet.
- Kostnader til energi er omtrent som budsjettet.
- Økt husleie for lokaler i Veksthuset, men også økte husleieinntekter for kommunale utleieboliger.
- Det er i 2023 økte kostnader og inntekter for kommunale avgifter jf. budsjett
- Kostnader ligger over budsjett for drift av kommunal eiendom, herunder snøbrøyteavtaler, reparasjonskostnader og annet vedlikehold.

Investeringsprosjekter

- Ombygging småskolen er gjennomført til en lavere kostnad enn budsjett.
- Nye renovasjonspunkter er opparbeidet innenfor budsjettrammen, etter at investeringsmidler ble flyttet mellom prosjekter.
- Oppgradering av tak Flå skole er gjennomført innenfor budsjettrammen.
- Nye pumpestasjon sentrum utsatt til 2024 grunnet behov for nye vurderinger flom
- Oppgradering av wifi har pågått i 2023 og fullføres i 2024. Foreløpig er prosjektet innenfor budsjettramme.
- Prosjektering av Roppe bru ble gjennomført i 2023 innenfor budsjettramme. Oppstart bygging ble forskjøvet til 2024.

- Gatelys på en vegstrekning i Gulsvik ble utsatt i 2023. Prosjektmidler er overført til 2024.
- Asfaltering for noen områder i 2023 er utsatt og midler er overført til 2024.
- Budsjettmidler til kirkegård er overført til 2024 for fullføring av prosjekt. Utsettelsen skyldes avklaring knyttet til kulturminneregistrering.
- Maling av Flå kirke ble gjennomført i 2023. Kostnaden var noe høyere enn budsjett, og ble finansiert gjennom tilleggsbevilgning.

Beredskap

Som en del av arbeidet med nytt kvalitetssystem for Flå kommune fra 2023, gjøres det en gjennomgang av rutiner på enhetsnivå. Dette gjelder for eksempel beredskapsplaner, driftsrutiner, ROS-analyser, mv. Eksisterende rutiner oppdateres og ved behov utarbeides nye rutiner. Det er i 2023 inngått flere nye avtaler på internkontroll og det pågår et arbeid med å rydde i eksisterende avtaler.

Gjennom uværet Hans høsten 2023 har teknisk fått prøvd ut en del beredskap i praksis, og dette erfaring enheten tar lærdom av.

I tillegg til daglig drift, har teknisk et ansvar for beredskap gjennom planlegging, og beredskap ivaretas i alle planprosesser.

SERVICEKONTOR OG BIBLIOTEK

Stillinger

Servicekontoret: 1,8 årsverk - 100% fagleder og 80% sekretær.

Biblioteket: 0,4 årsverk - 20% biblioteksjef og 20% bibliotekar.

Sykefravær 2,2%.

Arbeidsoppgaver

- Sentralbord og ekspedisjon Flå kommune, samt servicefunksjon for andre leietakere i Flå Veksthus.
- Postmottak, sak/arkiv, postliste.
- Eiendomsoppgaver til meglere.
- Nabolister/situasjonskart
- Avlaste enhetene med kopiering/utsending av dokumenter, påmeldinger til div. møter/arrangementer.
- Flå Veksthus: Bestilling av møterom, koding av nøkkelbrikker og åpningstider på dører, utlevering av nøkler til kommunale bygg/boliger/biler.
- Thonhallen: Utlån/utleie av hallen og koding av dørlåser..
- Ursus: Koding av nøkkelbrikker, registrering av treningsabonnement og utsending av faktura.
- Flå kommunale barnehage, Flå skole og Flåheimen: Koding av nøkkelbrikker og dører
- Medlem i «Boliggruppa», lager husleiekontrakter og har kontakten med leietakerne.
- Salg av bøker/pins.
- Booking av tjenestebilene.
- RAYVN – loggføring og rapportering i kriseledelsen.
- Betjener biblioteket de dagene bibliotekar ikke er til stede.
- Betjener Utstyrsboden i åpningstiden vår.
- Ansvar for velser sammen med ordfører.

I tillegg til de vanlige arbeidsoppgavene har det vært mye jobb med oppgraderingene på biblioteket. Det har vært økt utlån på Utstyrsboden etter at servicekontoret startet å låne ut på dagtid. Det er innført bruk av ID-kort til alle ansatte i Flå kommune, og servicekontoret har tatt bilder og registrert kortene. Vi administrerer Ursus-medlemskapene, og det har vært en stor økning av nye medlemmer dette året. Flå kommune har tatt imot flere ukrainske flyktninger, og de bruker servicekontoret mye.

Sak/arkivsystem

Flå kommune hadde tilsyn på arkivholdet fra Arkivverket i desember 2021. Jobbet med pålegg fra tilsynet i 2022 og 2023, og arbeider fortsatt med ny arkivplan for Flå kommune.

Sentralbord

Statistikk for 2023 viser 4182 besvarte anrop mot 4911 besvarte anrop i 2022.

Flå kommune sin hjemmeside

Vi fikk ny hjemmeside og Kommune-Kari Chat-robot i 2022. Dette har gjort det enklere for folk å finne frem, og de trenger ikke ringe oss for hjelp. Pga GDPR/personvern kan vi dessverre ikke ta ut statistikk på aktiviteten på hjemmesiden.

Måloppnåelse i forhold til handlingsprogram

Faggruppa for servicetorgene i Hallingdal har ikke vært veldig aktiv i 2023. Vi har hatt en felles fagsamling på Nesbyen med motivasjonsforedrag av Hasse Torbjørnsen og informasjon om Hallingdal Tingrett/Jordskifteretten. Det har vært et fysisk ledermøte, men vi har hatt elektronisk kontakt når det har vært noe som måtte tas opp.

Beredskap

Servicekontoret har ansvar for testing av alarmene på huset. Vi har dette året skiftet batterier på alarmene på psykisk helse og NAV.

Leder på servicekontoret sitter i kriseledelsen, og jobbet med føring av logg, referater og deling av rapporter med Statsforvalteren under «Hans». Servicekontoret ble brukt som evakueringssenter/infosenter, og det fungerte bra.

I 2023 ble krisestøtteverktøyet CIM erstattet av RAYVN. Har vært på kurs i bruk av dette.

Vi har hatt oppdatering av listene i permene «Plan for helsemessig og sosial beredskap».

Servicekontoret har egen beredskapsplan

Biblioteket

Biblioteket er etter planen ferdig med oppgraderinger av innredning, bøker og gamingrom. Ledergruppe, barnegruppe og superbrukere for Bibliotekene i Hallingdal har månedlige møter.

Besøket/utlån har økt betraktelig. Vi har nå åpent 2 kvelder i uka til kl 18, der biblioteket har ansvaret tirsdager og Utstyrsroken torsdager.

Årsrapport 2023

1.0 Organisering og drift

1.1 Organisering

- Flå Frivilligsentral og Flå Ungdomsfrivilligsentral eies av Flå kommune.
- Årsmøtet er sentralenes øverste organ. Det er kommunestyret som er årsmøteorgan.
- Styret er sentralenes øverste organ mellom årsmøtene.
- Daglig leder ved Flå Frivilligsentral er ansvarlig for daglig ledelse av Flå Frivilligsentral i 100% stilling.
- Flå Ungdomsfrivilligsentral har totalt 100% stilling fordelt mellom aktivitetsleder (60%), klubbmedarbeider (20%) og en ansatt på Utstyrs Kroen (20%)
- Flå kommune har arbeidsgiveransvar for daglig leder. Det er rådmannen som har det administrative og personalmessige ansvaret for daglig leder. Daglig leder ved Flå Frivilligsentral har personalansvar for de ansatte ved Flå Ungdomsfrivilligsentral.
- Flå Frivilligsentral er lokalisert på biblioteket og har i tillegg et kontor i 2. etasje på veksthuset. Flå Ungdomsfrivilligsentral lokaler på Flå Ungdomsklubb og har i tillegg kontor i 2. etasje på veksthuset.

1.2 Drift Flå Frivilligsentral

Aktiviteten og driften ved Flå Frivilligsentral har i løpet av 2023 vært stabil og daglig leder har siden 1. januar økt stillingen til 100% som er et av kravene fra kulturdepartementet for å motta tilskudd. Frivilligsentralen har også flyttet fra skolen og har møteplassen sin på biblioteket, i tillegg til kontor i 2. etasje på veksthuset. Frivilligsentralen har i 2023 brukt mye tid på å etablere en ungdoms- og barneavdeling i samarbeid med biblioteket.

Vi ser også nytten av å være lokalisert på biblioteket mtp at Utstyrs Kroen også er plassert der. Frivilligsentralen prøver å tilrettelegge for økt frivillighet i lag og foreninger, slik at disse kan opprettholde eller øke sin aktivitet innen sitt kjerneområde.

Sentralen må hele tiden være tilpasningsdyktig og endringsvillig alt etter hvilke behov for frivillighet som melder seg, og hva de frivillige kan og vil bidra med.

1.3 Drift Flå Ungdomsfrivilligsentral

I april ble det ansatt aktivitetsleder i 60% stilling og klubbmedarbeider i 20% stilling. Utstyrs Kroen er som før, har 20% stilling, men er lagt under ungdomsfrivilligsentralen. Totalt er det 100% stilling på sentralen. Frem til sommeren ble mye av tiden brukt til å etablere rutiner, planlegge aktiviteter og utvide åpningstidene på junior- og ungdomsklubben. Målet er å bygge opp et tilbud som er med på å skape meningsfull fritid for ungdommene. Med en fast fritidsklubb og et møtested for ungdom ønsker vi å skape en arena hvor man kan møte ungdommene på deres premisser og jobbe for at de skal kunne få oppleve mestring i trygge omgivelser. I oktober ble Henning Bjerknes ansatt som tilkallingsvikar på junior- og ungdomsklubben og har blitt veldig godt mottatt av ungdommene.

1.4 Styret

Styret har hatt 3 ordinære styremøter i løpet av 2023. Til sammen har styret behandlet 23 saker. 3 av styremedlemmene og 2 av varamedlemmene er på valg i 2024. De som ikke er på valg ble valgt inn for 2 år i 2023.

Styret har bestått av følgende;

Siv Merethe Glesne	styreleder	Enhet for helse og omsorg
Kari Rapp	styremedlem	Enhet for pleie og omsorg (på valg)
Torill Roe Martinsen	styremedlem	Rep. for de frivillige (på valg)
Anne Aavestrud	styremedlem	Rep. for Flå Husflidslag (på valg)
Kjell Tollefsen	styremedlem	Rep. for Flå Røde Kors
Nathalie Edvardsen	styremedlem	Ungdomsrepresentant
Shahd Albadwi	styremedlem	Ungdomsrepresentant
Irene Barca	Vara	Enhet for pleie og omsorg (på valg)
Ragna Heiplass	Vara	Rep. for de frivillige (på valg)
Ole-Arnfinn Opsahl	Vara	Rep. Flå Skytterlaget

2. Aktivitet

2.1 Faste aktiviteter Frivilligsentral

➤ Turgruppa frisk

Turgruppa frisk har faste turer hver mandag med oppmøte 10.30. Vi går forskjellige turer og de som er med på tur kommer ofte med forslag til neste ukes tur. Dette er en godt etablert aktivitet som er åpent for alle. Turgruppa går tur hver mandag gjennom hele året.

➤ Utstyrs-kroken

Utstyrs-kroken har i 2023 utvidet åpningstidene og har åpent hver dag fra 09.00 – 15.00, med langåpent frem til 18.00 tirsdag og torsdag. Vi har inngått et samarbeid med biblioteket slik at vi tar en dag hver med langåpent i uken. Ved å ha langåpent 2 dager i uken, i tillegg til at vi har åpent hver dag i servicetorgets åpningstider er vi veldig tilgjengelig for innbyggerne. På Facebook har Utstyrs-kroken 296 følgere.

I 2023 hadde Utstyrs-kroken 578 utlån totalt. Vi har ingen tall fra 2022, siden vi fikk nytt biblioteksystem og statistikken ble borte i den overgangen. Men det er økende trafikk og vi merker at flere og flere benytter seg av tilbudet.

Vi har et godt samarbeid med servicetorget og de låner også ut utstyr dersom det er behov for det. Vi har besluttet å melde oss inn i BUA for å være i et større nettverk og dra nytte av erfaringer, utlånssystem, innkjøpsavtaler, hjemmeside og profilering. Dette skjer i januar 2024.

➤ Grøtishyll

Denne har fungert sånn passe, men det kom ofte inn mer klær enn det som gikk ut. I tillegg til at den var litt lite brukt, tok den også opp for mye plass på Utstyrs-kroken. Vi valgte derfor å fjerne den i desember for å frigjøre mer plass til Utstyrs-kroken. Klærne ble gitt til Fretex og hyllene blir brukt til Utstyr.

➤ Flå småjobbsentral

Det er daglig leder på Frivilligsentralen som administrerer og koordinerer småjobboppdragene. Det er totalt 12 frivillige som er tilknyttet småjobbsentralen og som tar på seg oppdrag. Småjobbsentralen har byttet telefonnummer til Servicetorget

og de setter over til daglig leder ved Frivilligsentralen. I løpet av 2023 har småjobbsentralen hatt 105 oppdrag som til sammen tilsvarte 142 timer.

➤ **Leksehjelp**

Det ble arrangert 33 ganger og det er totalt 6 frivillige som bytter på annenhver uke med leksehjelp. Det er skolen som er ansvarlig for opplegget, men det er frivillige som er til stede på selve leksehjelpen. Frivilligsentralen setter opp vaktlister og koordinerer de frivillige. Dette fungerer veldig bra og er en god løsning for både skolen og de frivillige. Leksehjelpen er for 5. - 7. klasse og det er mange som deltar av elevene.

➤ **Matutlevering**

I 2023 har matutlevering blitt noe redusert. Det ble levert ut mat 1 gang per måned fra januar tom juni, totalt 5 ganger. Etter sommeren og frem til desember har matutlevering vært stengt på Gol pga sykdom hos Frelsesarmeen. Julehjelpen ble gjennomført og det var rekordmange husholdninger fra Flå som søkte om mat.

Maten pakkes av Frelsesarmeen på Gol og hentes av frivillige fra Flå, maten kjøres deretter til Flå. De som har bestilt mat må selv hente maten som deles ut på menighetshuset. Alt dette gjøres av en fast gruppe frivillige. Daglig leder ved Frivilligsentralen har ansvar for å administrere tiltaket.

➤ **Allsang på Flåheimen**

I løpet av 2023 har det vært 17 allsanger på Flåheimen. Dette er et populært tilbud som de eldre setter stor pris på, både de som bor på heimen, men også hjemmeboende. De frivillige er svært aktive og veldig positive til å hjelpe til. Det er totalt 10 frivillige som stiller opp, men de bytter på å ha ansvaret. Daglig leder ved frivilligsentral setter opp vaktliste for de frivillige.

2.2 Faste aktiviteter Ungdomsfrivilligsentral

➤ **Juniorklubb**

Hver mandag etter skoletid er det juniorklubb for 5. – 7. trinn. Den starter 14.15 og varer til 17.00. Et veldig populært tilbud som benyttes av mange. Det er cirka 20-30 barn der hver gang.

➤ **Ungdomsklubb**

Åpent fast hver onsdag fra 17.00 – 21.00. Målet har også vært å ha åpent annen hver fredag, men har til tider vært litt vanskelig med bemanning pga sykemelding.

➤ **Ungdomskafe**

Fast hver onsdag etter skoletid og frem til klokken 16. Her lager vi vafler, slapper av og noen gjør lekser.

2.3 Arrangementer og andre aktiviteter

➤ **Fiksefest og klesbyttedag.**

I april arrangerte vi klesbyttedag og reparasjonsverksted i samarbeid med Flå Husflidslag og biblioteket. Arrangementet ble tatt godt imot og det var mange som leverte klær og fikk med seg noe nytt hjem. I tillegg stilte husflidslaget opp med frivillige som hjalp til med å reparere klær til de som hadde behov for det.

Arrangementet var på biblioteket og det fungerte veldig bra. Vi fikk 20 000 i tilskudd fra Viken Fylkeskommune for å arrangere dette.

➤ **Kongebesøk**

Frivilligsentralen var med å planlegge kongebesøket som fant sted i begynnelsen av oktober. Frivilligsentralen hadde stand under selve besøket som var betjent av styreleder og aktivitetsleder.

➤ **Besøksvenn**

Vi har en besøksvennsordning, men terskelen for å ta kontakt er nok høy for mange. Tilbudet er gjort kjent i Fløværingen, skriv til alle innbyggere i kommunen, hjemmetjenesten og psykisk helse er kjent med tilbudet. I 2023 har vi hatt 2 personer som har benyttet seg av besøksvennordningen.

➤ **Rullatorløp på Flåheimen**

Flåheimen arrangerte rullatorløp i samarbeid med Flåheimens venner. De frivillige stod for selve rullatorløpet og Flåheimen var ansvarlige for grillingen. Arne Mørch holdt konsert som ble sponset av folkeakademiet.

➤ **Julebord med konsert på Flåheimen**

Flåheimens venner hjalp til med å servere på årets julebord. Julebordet og konserten var kun for beboere og pårørende på Flåheimen.

➤ **Pubkveld**

Flåheimen arrangerte pubkveld for beboere og hjemmeboende eldre. Frivillige hjalp til med henting og levering av hjemmeboende, servering og sosialt samvær. En vellykket kveld.

➤ **TV-aksjonen**

I samarbeid med Flå skole arrangerer vi årets TV-aksjon. Elevene går med bøsser og foreldre kjører. Bøsser ble telt opp av ansatte i Skue Sparebank og bøssebærere fikk boller og saft i banken da de leverte bøssene. TV-aksjonen gikk til Redd barna og barn som vokser opp i krig og konflikt.

➤ **Dugnad på klubben**

I sommerferien hadde vi dugnad på klubben der ungdommene var med å malte kiosk disken og satt opp en skillevegg. Vi ommøblerte litt og ny sofa ble montert opp.

➤ **Sommergøy 2023**

Sommergøy ble arrangert i uke 32, siste uken i sommerferien før skolestart. Dessverre ble uken ikke som planlagt pga Hans. Skytedagen ble avlyst, friidrettsdagen ble flyttet inn i hallen og tur til Klatreparken ble flyttet til uken etter. Tusenfryd ble flyttet til en lørdag i september. Det var fra 22 til 30 deltagere med hver dag. Tiltaket ble støttet av mottatte midler fra BUFDIR under tilskuddsordningen som er for barn som vokser opp i lavinntektsfamilier.

➤ **VG-lista**

I juni reiste en stor gjeng til Oslo på konsert på rådhusplassen. De tok felles buss ned og spiste på Peppes pizza før konserten. En vellykket dag som helt klart skal gjentas i 2024.

➤ **Halloween fest**

Klubben arrangerte Halloween fest for ungdommene fredagen etter Halloween. En morsom kveld på klubben med fine kostymer og skummel film.

➤ **Juleavslutning på klubben**

Før jul avsluttet vi med en hyggelig klubbkveld med pepperkaker og gløgg.

2. Samarbeid med lag, foreninger m.fl.

3.1 Lag og foreninger

➤ **Oversikt lag og foreninger**

Vi har en foreningsportal med oversikt over alle lag og foreninger i Flå, her kan hvert enkelt lag oppdatere sin egen side med riktig informasjon.

<https://flaa.foreningsportal.no/foreninger>

Dersom man går inn på lag og foreninger på kommunens hjemmeside blir man sendt direkte til denne siden. Alle lag og foreninger kan legge inn kontaktinformasjon og hva de driver med på denne siden.

➤ **Aktivitetskalender**

Flå frivilligsentral deler alle aktiviteter som er i regi av Frivilligsentralen, frivillige lag og foreninger og relevante aktiviteter som er i regi av Flå kommune i sin kalender på hjemmesiden(flaa.frivilligsentral.no). Slik får innbyggere i Flå en samlet oversikt over hva som skjer av frivillige og kommunale fritidsaktiviteter gjennom året.

➤ **Bistand og samarbeid - lag og foreninger**

Frivilligsentralen bistår lag og foreninger med hjelp eller råd i forhold til administrative og praktiske arbeidsoppgaver dersom de har behov for det. I tillegg prøver vi å samarbeide om felles arrangement og rekruttering av frivillige. Frivilligsentralen inviterte alle lag og foreninger i 2023 til et kurs i hvordan bruke Foreningsportalen og kalenderen der.

3. Frivillige

4.1 Antall frivillige og omfanget av frivillig innsats

➤ **Frivillige knyttet til sentralen**

I slutten av 2023 hadde vi litt over 42 aktive frivillige registrert på Frivilligsentralen. Det er en økning fra 2022 med 2 stk. Noen nye har kommet til, mens andre har avsluttet sin frivillige innsats. Noen har gjort frivillig innsats ved ett enkelt tilfelle, mens andre har hatt faste oppdrag for sentralen. Alle nye frivillige har samtale med daglig leder og må signere en taushetserklæring.

➤ **Omfanget av frivillig innsats**

Her er en oversikt over faste aktiviteter og antall timer i 2023:

Faste Oppdrag	Timer	Oppdrag
Småjobbsentral	142	105
Matutlevering /julehjelp	35	6
Allsang	68	17
Leksehjelp	81	10

Totalt	326 timer	138 oppdrag

I tillegg til faste aktiviteter blir det lagt ned frivillig innsats gjennom hele året som ikke er like lett å registrere.

4.2 Rekruttering av frivillige

- **Fløværingen**
Frivilligsentralen har fast innlegg i Fløværingen om hva vi har gjort og eventuelle nyheter.
- **Facebook**
Frivilligsentralen har en Facebook-side hvor det fortløpende blir lagt ut informasjon om bl.a. egne og andres aktiviteter. Facebook-siden til Frivilligsentralen er relativt godt besøkt og har i dag 510 følgere.
- **Hjemmeside**
Alt som skjer på sentralen blir lagt ut på hjemmesiden og der kan man også melde seg som frivillig eller be om hjelp fra frivillige.
- **Gjennom andre frivillige**
En av de beste måtene å rekruttere frivillige på har vist seg å være gjennom andre frivillige. De som er frivillig på sentralen prater med folk de kjenner og får dem med som frivillig.

4.3 Ivaretagelse av frivillige

- **Høstfest for de frivillige**
I september ble alle de frivillige invitert til høstfest i lavvoen på Høgevarde. Vi fikk servert deilig høstgryte og avsluttet kvelden med en musikkquiz og sang fra en ekstern som ble leid inn. Totalt var vi 23 stykker til bords.

**Flå Frivilligsentraler v/styret
2024**

26. januar

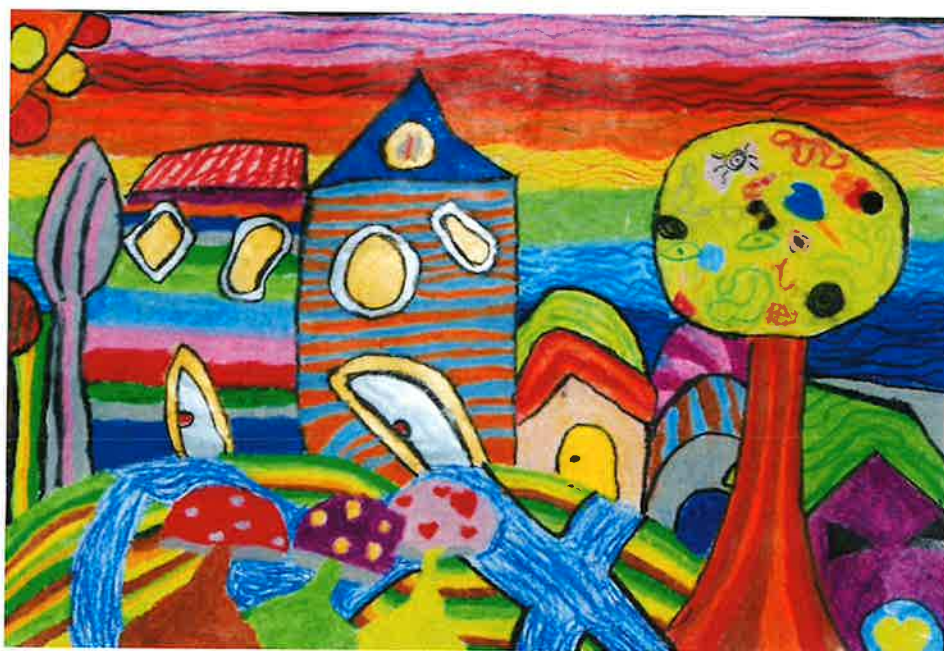

Barnevernstenesten i
HALLINGDAL

2023

TILSTANDSRAPPORT

HALLINGDAL BARNEVERNTENESTE

Ferdigstilt 05.03.2024.
Camilla Svanaasen Joranger

RESPEKT

ØPEN

GRUNDIG

TILSTANDSRAPPORT 2023

HALLINGDAL BARNEVERNTENESTE

1. INNLEIING

Årsmeldinga viser ulike delar av verksemda ved Hallingdal barnevernteneste i 2023. 2023 har vore prega av vidare arbeid med barneverns- og oppvekstreforma, både den overordna handlingsplanen for kommunane og forankring av reformarbeid i kommunane. Mange spennande utviklings- og samordningsarenaer har vorte etablert og er under utvikling. Barneverntenesta ser at fleire kommunar treng å styrke grunntenester og bemanning for å kunne arbeide godt etter forventinga i reforma. Kostandane til statleg bistand har auka, noko som har ført til behov for å tenkje annleis. Dette har ført til betydeleg auke i kostnader under teneste 252, men det har også skapt eit tettare samarbeid mellom barneverntenesta, kommuneleiinga og etatar i kommunane med mål om å finne gode løysingar saman. Barnevernleiar gjekk ut i eit års permisjon i mai og konstituert barnevernleiar var på plass i god tid for ei overlapping. Ekstremværet «Hans» sette også sine spor i barneverntenesta og gav viktig erfaring knytta til beredskap i vårt arbeid for å nå ut med hjelp og informasjon til barn og familiar i heile Hallingdal.

2. MÅL

Lova si målsetting (§ 1-1):

Lova skal sikre at barn og unge som lever under høve som kan skade deira helse og utvikling, får nødvendig hjelp, omsorg og beskyttelse til rett tid. Lova skal bidra til at barn og unge vert møtt med tryggleik, kjærleik og forståing.
Lova skal bidra til at barn og unge får gode og trygge oppvekstvilkår.

Målsettingane i samarbeidsavtalen for Hallingdal barnevernteneste:

«Målsettinga med oppretting av eit felles barnevern er todelt:

1. Bidra til trygging av eit breitt fag- og kompetansemiljø innan tenesta og dermed syte for god rekruttering.
2. Endra organisering som på sikt fører til kostnadseffektivisering.»

Kommunale forskjellar

Hallingdal barnevernteneste vart etablert som ei interkommunal teneste for heile Hallingdal i 2011, med Ål kommune som vertskommune. Samanslåinga har ført til at barnevernet har vorte ein kvalitativ betre teneste med høgare kompetanse og eit større fagmiljø. Noko som kjem våre brukarar til gode. Tenesta skal dekke alle seks kommunane i Hallingdal. Det vil vera kommunevise forskjellar i høve til kostnader frå år til år. Kommunane er ikkje større enn at enkeltsaker vil utgjere store forskjellar.

Det er ikkje mogeleg å forutsjå kor mange nye meldingar ein vil få inn i løpet av komande år, kor alvorlege dei er, eller utfallet av desse. Det gjer det svært krevjande å legge fram eit budsjett for tenesta.

Vi ynskjer at verdiane **RESPEKT – OPEN – GRUNDIG** skal prege det arbeidet vi utfører og dei tenestene vi skal levere, samt visjonen om at vi skal levere gode tenester til barn og deira omsorgspersonar.

Tilstandsrapporten omhandlar heile den interkommunale tenesta, og det er i tillegg utarbeida vedlegg med kommunevise tabellar.

3. ØKONOMI

Budsjett og rekneskap 2023. Avvik.

	Budsjett 2023	Rekneskap 2023	% avvik
Teneste 244 Administrasjon / fellesutgifter	20 814 000	20 819 434	0,03 %
Teneste 244 Advokat / psykolog	3 400 000	3 154 215	-7,23 %
Teneste 251 Tiltakskonsulentar	2 796 000	3 196 003	14,31 %
Teneste 251 Barneverntiltak i heimen	3 850 000	6 393 140	66,06 %
Teneste 252 Barneverntiltak utanfor heimen	36 811 000	40 890 089	11,08 %
	67 671 000	74 452 882	10,02 %

Hallingdal barnevernteneste har brukt 10,08 % meir enn budsjett i 2023. Dette utgjer eit meirforbruk på ca. kr. 6 781 880

Prinsippa for fordeling av utgifter mellom kommunane.

- Administrasjon/fellesutgifter (teneste 244) og løn til tiltakskonsulentar i familieteamet (teneste 251) blir fordelt etter avtalt fordelingsnøkkel.
- Utgifter til advokat og psykologisk sakkunnig (teneste 244) blir ført på den kommunen barnet høyrer heime i.
- Utgifter som går på det einskilde barn, enten barneverntiltak i heimen (teneste 251) eller utanfor heimen (teneste 252), blir ført på den kommunen barnet høyrer heime i.

Administrasjon / fellesutgifter.

På teneste «244 Administrasjon / fellesutgifter» har vi brukt 0,03 % mindre enn budsjett. Me har hatt mykje vakanse gjennom året.

Advokat / psykologisk sakkunnig.

På teneste «244 Advokat / psykolog» har vi brukt 7,23 % mindre enn budsjett.

I samband med reforma vert det i større grad enn tidlegare stilt krav til «fersk» rapport frå sakkunnig når ein sak skal opp i rettssystemet. Me har nytta sakkunnig i fleire sakar i år enn tidlegare.

Utgifter til advokat styrer vi i liten grad sjølve.

Tiltakskonsulentar

På teneste «251 Tiltakskonsulentar» har vi brukt 14,31 % meir enn budsjett. Grunnen til dette er lønnsauke etter tariff.

Barneverntiltak i heimen

På teneste «251 Barneverntiltak i heimen» har vi brukt 66,06 % meir enn budsjett. Dette handlar mellom anna om kjøp av private tenester i oppfølging på skule og i bolig. Oppvekstsektoren og barneverntenesta har samarbeida om fleire av desse sakene.

Barneverntiltak utanfor heimen

På teneste «252 barneverntiltak utanfor heimen» har vi brukt 11,08 % meir enn budsjett. Det er store kommunevise forskjellar. Dette handlar om enkeltsaker/ -barn, og kva tiltak den einskilde er i behov av.

For fleire detaljer om avvik mellom rekneskap og budsjett; sjå økonomirapport frå Hallingdal barnevernteneste pr. 31/12-2023

Den økonomiske utviklinga dei siste 5 åra: perioden 2019 – 2023

	Rekneskap 2019	Rekneskap 2020	Rekneskap 2021	Rekneskap 2022	Rekneskap 2023	% endring 2019-2023
Teneste 244	20 340	19 078	20 898	21 134	23 973	
Administrasjon / fellesutgifter	949	880	567	136	649	21,11 %
Teneste 251				12 969		
Barneverntiltak i heimen	6 128 709	5 773 312	6 585 375	888	9 589 143	56,46 %
Teneste 252	26 539	29 981	27 787	33 259	40 890	
Barneverntiltak utanfor heimen	675	688	481	577	090	54,07 %
	53 009 333	54 833 880	55 269 423	67 363 811	74 452 882	40,45 %

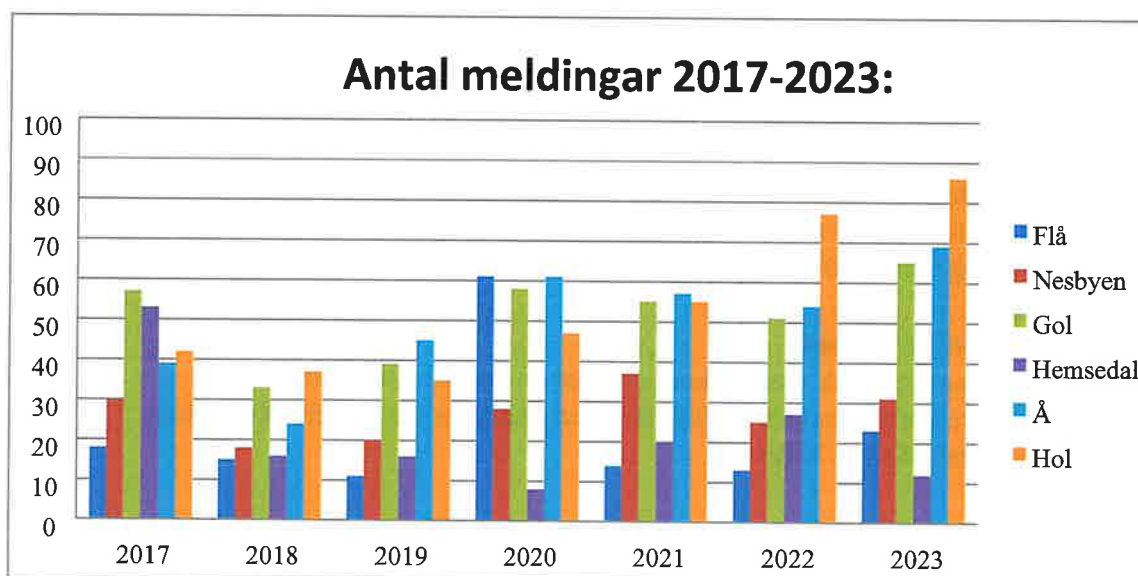
Tabellen over viser at utgifter på teneste 244, «administrasjon/fellesutgifter» har auka med 21,11 % sidan 2019.

Utgifter på teneste 251, «Barneverntiltak i heimen» har auka med 56,46 % sidan 2019.

Utgifter på teneste 252, «Barneverntiltak utanfor heimen» har auka med 54,07 % sidan 2019.

4. ANTAL MELDINGAR, BARN MED TILTAK OG UNDERSØKINGAR

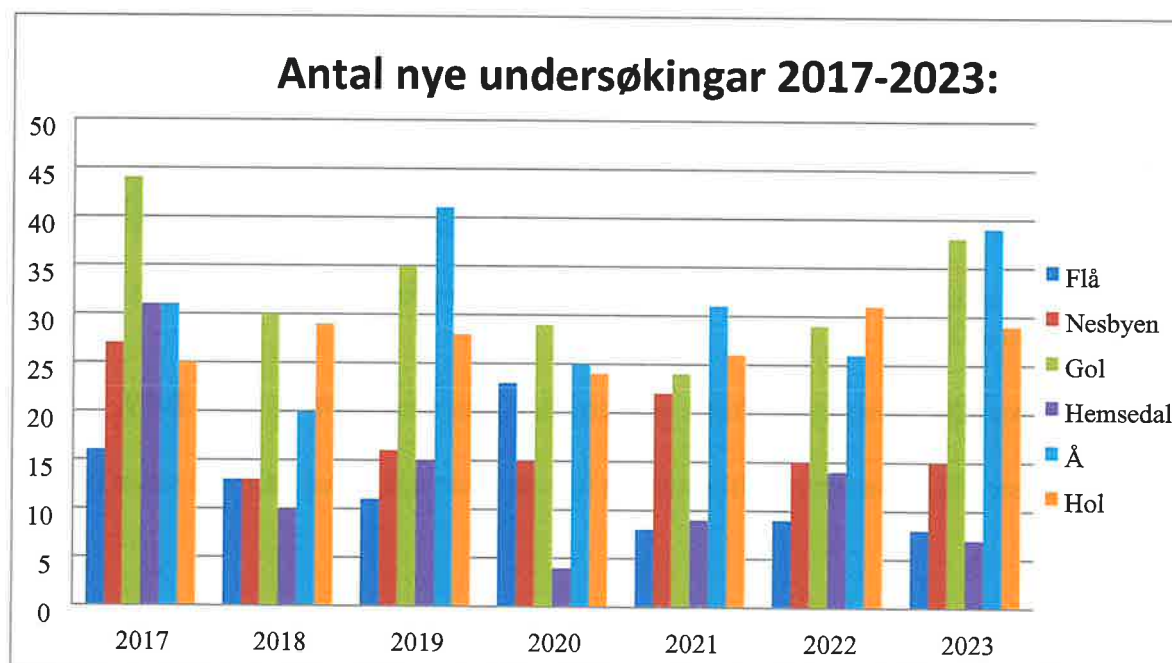
For å synleggjera utviklinga og dei variablane som er, har vi sett opp stolpediagram som illustrerer utviklinga pr kommune dei sju siste åra.

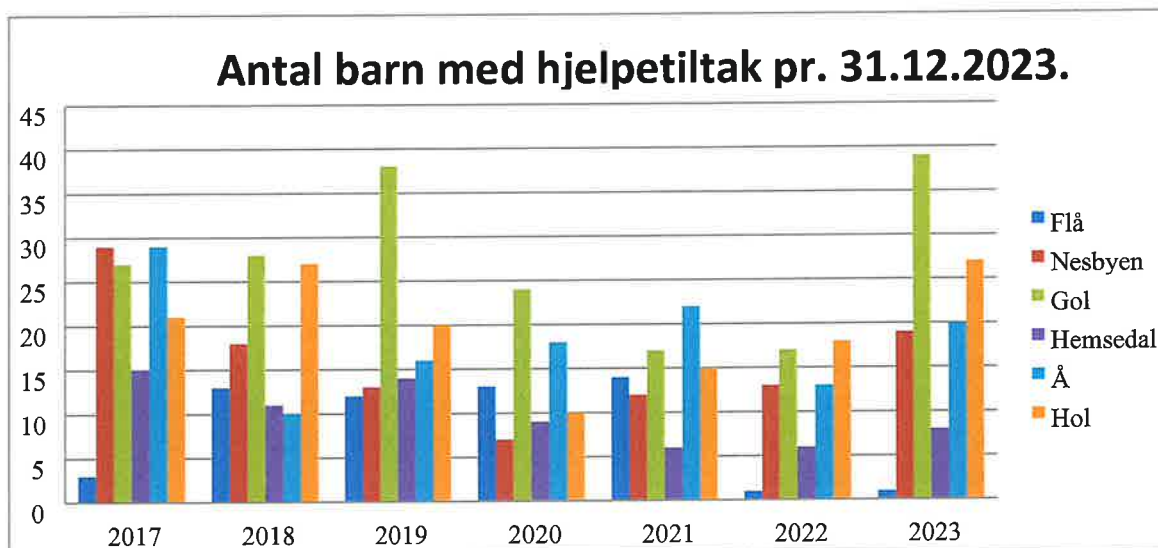

Kommentar til tabellen: Tabellen viser tal frå 2017 og fram til utgangen av 2023. For ytterlegare talmateriale, gå inn på regjeringen.no -> rapporteringsbank barnevern.

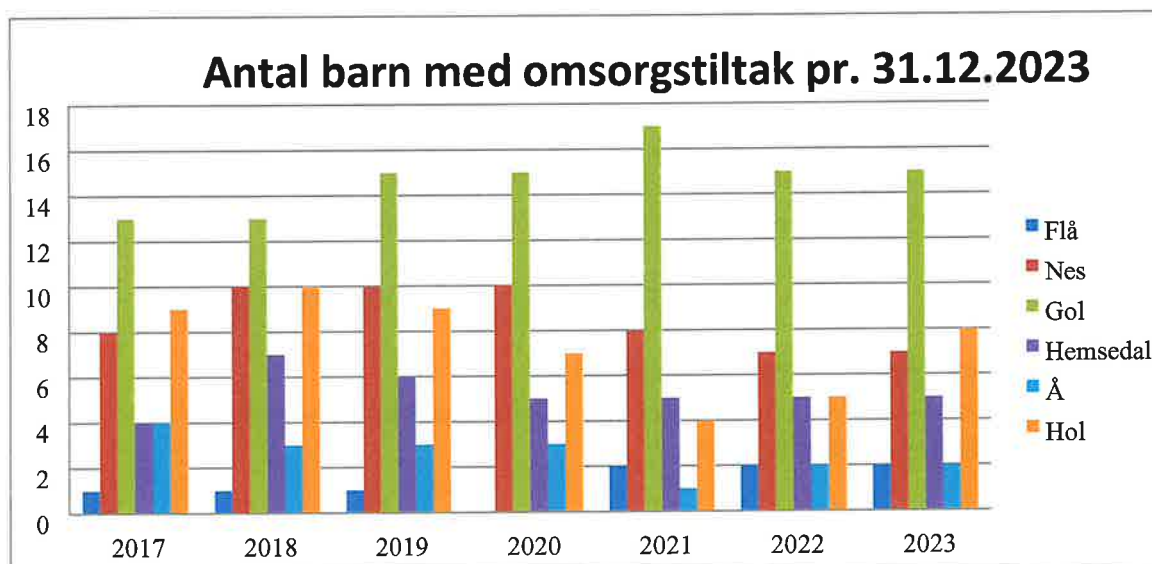
Tabellen er retta 15.02.24

Merk: Vi ser ei auke i bekymringsmeldingar i dei fleste kommunane. Årsak til dette kan være at fleire barn fortel, og fleire vaksne ser. Det kan også være fleire meldingar på same barn.

Kommentar til tabellen: Tal for heile året og tal ved utgangen av året, vil ikkje harmonere. Det er på grunn av at saker vert avslutta undervegs og nye kjem til i løpet av året. Tal i tabellen viser antal ved årets slutt.

5. STATSFORVALTAREN SITT TILSYN MED BARNEVERNET

Barneverntenesta er underlagt streng kontroll, der statsforvaltaren har ansvar for å føre tilsyn. Alle saker vert rapportert inn 2 gonger pr. år, som ein kontroll på at fristar og pålegg etter lova vert haldne.

Statsforvaltaren er klageinstans for høve som handlar om barnevern. Det er opp til statsforvaltaren å avgjere korleis klagen skal fylgjast opp vidare.

Leiargruppa har ansvar for handsaminga av klager som kjem inn til tenesta, etter vedtekne retningslinjer. Barneverntenesta og statsforvaltaren har motteke lite klagar på sakar i Hallingdal i 2023.

Det har også i 2023 vore fokus på å halde fristar, forbetre interne rutinar, og gjennomføre internkontroll 4 gonger pr år.

Statsforvaltaren har dialogmøte med barneverntenesta og kommunane ein gong per år.

Kommunane er representert ved rådmann/ kommunaldirektør, og kommunalsjef og ordførar frå vertskommunen. I dialogmøtet vert barneverntenesta risikovurdert av statsforvaltaren, barneverntenesta fortel om drifta og oppfølginga av familiar, og kommune gir tilbakemelding om samarbeidet med barneverntenesta.

For meir talmateriale, gå inn på regjeringen.no -> rapporteringsbank barnevern.

6. NY BARNEVERNLOV

01.01.2023 vart ny barnevernlov iverksett. Ein betre struktur over lova og ei styrking av barnets rett er gjennomgåande. Ei ny lov krev nye rutinar, malar, nytt tankesett og implementering. Dette har dei tilsette tatt på alvor og meistra godt.

Barneverntenesta var godt førebudd med opplæring gjennom fleire kursdagar og webinar gjennom kompetansestrategi *KUB- Hallingdal* (KUB= Kompetanse Utvikling Barnevern) og samarbeid om kompetanseheving i læringsnettverket med Ringerike og Hole.

Samtidig som ny lov vart iverksett fekk Hallingdal barnevernteneste nytt fagsystem. Ei arbeidsgruppe i barneverntenesta har brukt mykje tid på opplæring, oppbygging av nytt system, koding, malararbeid og endring av eit noko uferdig system.

7. FORANKRING AV BARNEVERNSREFORMA/ OPPVEKSTREFORMA

Forebyggande handlingsplan og lokale underplanar:

I 2023 har barneverntenesta vore ein del av vidare arbeid med å forankre reforma i alle kommunane, og i Hallingdal som heilskap.

Målsettinga med reform:

- Kommunane skal styrke arbeidet med tidleg innsats og førebygging
- Hjelpa skal bli betre tilpassa barn og familiar sitt behov
- Rettssikkerheit til barn og familiar skal bli godt ivareteke
- Ressursbruk og oppgåveløysing i barnevernet skal bli meir effektiv

Oppvekstreforma har vore på dagsorden i alle kommunar i Hallingdal og vert arbeid med på ulike måtar.

Det har sidan 2022 vore arbeid med å lage ei **felles forebyggande plan** for Hallingdal. Planen er eit tiltak i reform for å forebygge at barn og unge utsettast for omsorgssvikt eller utviklar åtferdsvanskar. Rådmannsutvalet i Hallingdal konstituerte ei arbeidsgruppe bestående av kommunalsjefar for oppvekst og helse, barneverntenesta, Hallinghelse og administrasjon for å lage eit forslag til ei forebyggande plan. Ein representant frå barneverntenesta og ein frå administrasjon i Ål kommune fekk i oppgåve å føre planen i pennen. Planen er i desse dagar

sendt ut til rådmenn og kommunaldirektører i Hallingdal. Planen skal endeleg vedtakast av kommunestyra i dei 6 kommunane.

Vidare skal alle kommunar lage ei eiga **underplan tilpassa lokale høve**. Kommunane har frist til slutten av juni på å ferdigstille planen.

Kommunekontaktar frå barneverntenesta:

Barneverntenesta har etablert kommunekontaktar til alle kommunane for å kunne rettleie fagpersonar som følger opp barn og unge i kvardagen. Barneverntenesta ser at det er viktig å styrkje det hjelpeapparatet kommunane allereie har etablert med tryggleik og kompetanse, samt leggje til rette for meir samarbeid mellom ulike etatar slik at tenestene til sårbare barn og familiar blir meir robuste.

Laget rundt barnet:

Vestre viken BUP, PP-tjenesten, Hallinghelse, barneverntenesta, Familievernkontoret Ringerike- Hallingdal og kommunale representantar har gått saman om felles fagdagar for dei som arbeider med barn og unge i Hallingdal. Målet er utveksling av erfaringar, auke kompetanse og betre kjennskap til samarbeidspartar i Hallingdal. Dette er heildagskurs med ulike tema. Hausten 2023 var tema for fagdagen: «Korleis møte barn og unge som har sterke følelsesuttrykk?». Her var innlegg frå DBT (Dialektisk atferdsterapi, ein behandlingsform i Bup), BUPA (Barne- og ungdomspsykiatrisk døgnavdeling i Drammen) og Familieteam frå barneverntenesta. Kursdagane er nært fullbooka kvar gong. Nye fagdagar kjem i 2024.

Økonomiske endringar:

Både barneverntenesta og kommunane har merka store endringar i dei økonomiske vilkåra for kommunane. Fram til 2022 var det ei deling på økonomi mellom kommunalt og statleg barnevern for barn som må flytte frå foreldra sine for ein kortare eller lengre periode. Kommunane har fram til no betalt ein eigendel, og staten har refundert alle utgifter utover det. Frå 01.01.2022 fall refusjonsordninga bort på fosterheimsområdet, og kommunane må sjølv stå for den totale kostnaden.

Når det gjeld eigendelen for plasseringar i institusjon og foreldre- og barnsenter, så vert den kraftig auka med ca 120%.

Tiltak frå Bufetat	Kostnad 2021	Kostnad etter 2022
Fosterheim	kr 36.200 pr md pr barn	Fullt komm. finansieringsansvar
Beredskapsheim og spesialiserte fosterheimar	kr. 36 200 pr md. pr barn	Kr. 85 000 pr md. pr barn
Institusjon	kr. 76 900 pr md. pr barn	Kr. 170 000 pr md.pr barn

Kommunane vert kompensert gjennom auke i rammetilskotet, men midlane vert ikkje øyremerka. Dette vises i reknskapet for 2023 under tenester utanfor heimen.

Læringsnettverk:

Då fleire oppgåver som før låg til det statlege barnevernet, Bufetat, vart overført til det kommunale barnevernet gjekk Hallingdal barnevernteneste inn i læringsnettverk med Ringerike og Hole. Frå oppstart var fokuset på fosterheimsområdet. Vidare er dette eit læringsnettverk som arbeider med gode rutinar i saksbehandling, felles kursdagar og utveksling av kompetanse.

Staten har fokus på å **ansvarleggjere øvste leing i kommunane** i høve til sitt ansvar for barnevernstenesta, og ha fokus på å utvikle tenestetilbodet i alle kommunale tenester for barn og familiar. Barneverntenesta opplever at kommunane no i stor grad eig si barnevernteneste, med hyppige møtepunkt og tettare samarbeid for å gje innbyggjarane gode tenester.

8. AKUTTBEREDSKAP BARNEVERN

Frå 01.01.2022. vart akuttberedskapen på barnevern lagt til Hallingdal Familie- og krisesenter, med Gol kommune som vertskommune. Frå 01.01 2023 vart Valdres også ein del av barnevernsvakta. I 2023 har barneverntenesta kontakta barnevernsvakta ved behov for akutt bistand og tilsyn i familiar.

Barnevernsvakta har hatt henvendingar frå vår teneste, politi, offentlege instansar og frå privatpersonar som treng hjelp i våre kommunar. Det har vore ei auke i tal henvendingar og bistand frå vakta. Det er sjeldan at utrykkingar har ført til plassering av barn, men heller ei roing og gode lokale løysingar for barna og familiane.

9. PERSONALSITUASJONEN OG KOMPETANSE/OPPLÆRING

Barneverntenesta er eit krevjande fagfelt å arbeide i. Det er ikkje mogeleg å tilpasse eller forutsjå arbeidsmengda, då det er andre som melder saker til barnevernet. Vi styrer ikkje mengde saker, når dei kjem eller graden av alvor i dei sakene som kjem inn.

Høgt sjukefråvær og vakanse i stillingar gjev meirbelastning på dei som er på jobb. Bruk av eksterne konsulentar har vore heilt nødvendig for å sikre at vi skal ivareta dei oppgåvene vi er pålagt i lov etter gjeldande fristar. Dette er ei dyr løysing for kommunane. Barneverntenesta sitt mål er å opparbeide ein tilstrekkeleg arbeidsstab slik at konsulentar berre vert brukt i særskilde tilfelle, og i langt mindre grad enn dei siste åra.

Vi må være realistiske på at sjukefråværet vil gå opp og ned gjennom året. Det stiller store krav til leinga om å prioritere bruk av tid og ressursar, ha eit kontinuerleg fokus på dei tilsette for å førebygge sjukefråvær, og ha god oppfølging av sjukemeldte. Hausten 2023 var det satt i gang eit arbeid med verneombod i tenesta med fokus på psykososialt arbeidsmiljø og førebygging av hjelpetrøttleik. Dette held fram i 2024. Alle i tenesta har tilbod om grupperettleing, individuell rettleing og debriefing. Dette også som forebyggjande tiltak for sjukefråvær og slitne tilsette.

Sjukefråvær Hallingdal barnevernteneste:

2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
12,9%	8,2%	11%	20,3%	11,4%	10,7%	10,4%	10,1%	15,2%	7%	10,3%	9,2%

- **Rekruttering:** Hallingdal barnevernteneste har 26,8 stillingsheimlar og dermed i naturleg utskifting av folk. Det er ei utfordring å rekruttere fagpersonar med rett kompetanse. Dette har høgt fokus hos oss. Å satse på studentar frå høgskulen er mellom anna ein viktig del av langsiktig rekrutteringsstrategi. Vi opplever at fleire studentar kjem attende i arbeid etter fullført utdanning. Dei nye og høgare kompetansekrava i ny barnevernlov stiller også høge krav ved tilsettingar.
- **Fokus på kompetanseheving i barnevernet** er ei av satsingane frå statleg hald. Bufdir har lagt føringar for kva for utdanningar ein ønsker, og det er gode tilskotsordningar som dekkjer utdanning og utgifter knytt til studiet. Tenesta har utarbeidd eigen Kompetanseplan som gjev føringar for kompetanseutviklinga i tenesta.

Lov om barneverntenester, gjeldande frå 01.01.2023. - Nye kompetansekrav i barnevernet: § 15-6. Krav til kompetanse for barnevernstenestas personell m.m.

Personell i barnevernstenesta som skal utføre oppgåver etter § 15-3 tredje ledd, skal frå 1. januar 2031 oppfylle eit av følgjande vilkår:

- a. barnevernsfagleg mastergrad eller anna relevant utdanning på tilsvarende nivå*
- b. relevant bachelorutdanning dersom det innan 1. januar 2031 kan dokumenterast minst fire års arbeidserfaring frå barnevernet i tillegg til at det er gjennomført ein barnevernsfagleg eller anna relevant vidareutdanning med minst 30 studiepoeng.*

Bestemmelsen gjeld også for barnevernstenestas leiar og leiarens stedfortreder, for sakkyndige som barnevernstenestene har engasjert etter § 2-2, og for personell som bistår barnevernstenesta med utredning som barne-, ungdoms- og familieetaten tilbyr etter § 16-3 fjerde ledd bokstav a.

Kommunen kan gi midlertidig dispensasjon frå kravet om mastergrad i tilfelle der stillinga det søkast om dispensasjon for har vært offentleg utlyst, og ingen kvalifiserte søkere har meldt seg. Kommunen skal lage en eittårig plan for systematisk rettleiing av den nytilsette ved utøving av dei oppgåvene som følger av § 15-3 tredje ledd. Kommunen skal informere statsforvalteren om at midlertidig dispensasjon er gitt.

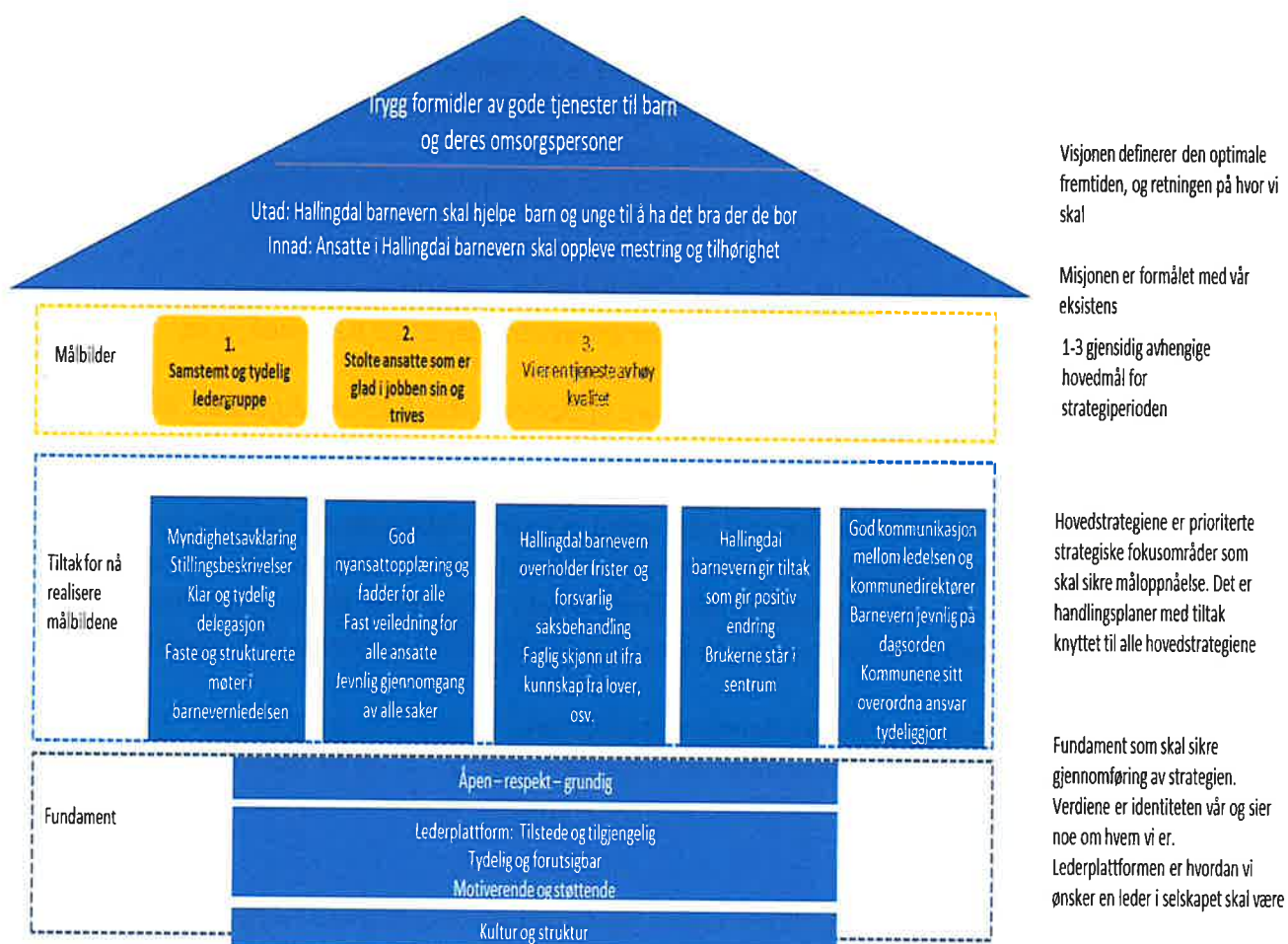
Den tilsette må innan tre år frå tidspunktet for tilsetting ha gjennomført og bestått ein barnevernsfaglig eller anna relevant vidareutdanning med minst 30 studiepoeng. Kommuna kan gi varig unntak frå kravet om mastergrad når det føreligg dokumentasjon på bestått vidareutdanning.

Kommunen skal informere statsforvalteren om at varig unntak er gitt.

For å sikre høg kompetanse og kompetente tilsette, så må ein sjå på lønsvivået i barneverntenesta. Tilsette med høg kompetanse må få uttelling lønnsmessig for den kompetansen dei har. Det må lagast ein lønspolitikk som er i tråd med nye føringar og krav.

10. STRATEGIHUSET TIL HALLINGDAL BARNEVERNTENESTE

Barneverntenesta vart nominert av statsforvalter til oppfølging frå Veiledningsteam i regi av Bufdir. Leiargruppa og veiledarane har satt dei ulike prosessane tenesta har arbeidd med over år inn i samanheng. Strategihuset til Hallingdal barnevernteneste skal gje eit fundament, være konkret på tiltak som strekker seg mot eit målbilete og ei visjon for tenesta.

11. STATENS BARNEHUS - TILRETTELAGDE AVHØYR AV BARN

Arbeidet med å etablere tilrettelagt avhøyrssrom på lensmannskontoret på Gol har gjeve resultat. Det har vore eit steg i riktig retning at nokre avhøyr siste året har vorte gjennomført i Hallingdal. Det er politiet som vurderer om ein kan legge dei tilrettelagte avhøyra av barn til Gol, eller om vi må reise til Sandefjord. I 2023 har ei hovudvekt av avhøyra framleis vore i Sandefjord, eit mindretal på Gol. Vi må framleis arbeide for at Hallingdal har tilstrekkeleg med ressursar slik at desse avhøyra kan gjennomførast i større grad på Gol.

12. SEKTOROVERGRIPANDE TILTAK – HELSE OG BARNEVERN

Barneverntenesta belyste i sist tilstandsrapport at vi dei siste åra sett ei auke i meldingar som handlar om barn/ungdom med alvorlege psykiske utfordringar. Dette er ei gruppe som kan ha behov for omfattande og svært kostbare tiltak og hjelp over tid. Det er sett i gang prosessar i fleire kommunar for å klargjere samarbeid, ansvarsforhold og økonomisk ansvar i desse sakene. Barnevernet blir ofte sitjande med ansvaret, så lenge det gjeld barn under 18 år. Medan det dei treng er omfattande helsehjelp over tid.

I 2023 har barneverntenesta arbeid med fleire ungdom som er i behov av heildøgns psykisk helsehjelp i ei kortare eller lenger periode, men som ikkje kvalifiserer for dei avdelingane som er etablerte i spesialisthelsetenesta og i Bufetat i dag. Statsforvalter, kommunar, kommuneoverlege, barneverns- og helsenemnda og helsemyndigheiter er involverte for å sjå på moglegheiter, lovheimlar for hjelp og kven som har ansvaret for oppfølging. Dette er eit stort område, som følgast opp vidare i 2024.

Barn og unge i behov av heildøgns omsorgstilbod i barnebolig og omfattande avlastning har også auka. Kommunane saman med barneverntenesta arbeider for å finne gode løysingar for desse på kort og lang sikt. Desse sakene er ofte svært kostbare og med langt tidsperspektiv. Desse barna er i behov av helsetenester og ein kompetanse som barneverntenesta ikkje har aleine. Det kan vera snakk om ein kostnad på fleire millionar kroner pr år pr barn for dei kommunane det gjeld.

Vedtak i anna lovverk ville kunne gje kommunen heilt andre rammer for tiltak for denne gruppa, særleg no når refusjonsordningane etter barnevernloven vart endra.

13. SAMARBEID OG SAMHANDLING MED ANDRE INSTANSAR

Hallingdal barnevernteneste har omfattande samarbeid med andre instansar i alle seks kommunane. Oppvekstreforma, endringar i velferdslovgivinga, Nasjonalt forløp barnevern ([Barnevern – kartlegging og utredning av psykisk, somatisk og seksuell helse, tannhelse og rus - Helsedirektoratet](#)) og kompetanseløftet i oppvekstsektor har gjort at dette arbeidet er ytterlegare opptrappa.

Når ein er ei teneste for seks kommunar, så er dette ekstra ressurskrevjande. Alle kommunane er ulike, ulikt dimensjonert og organisert på tenestenivå.

Barnevernsleiar deltek i dei overordna tverretatlege gruppene i kommunane. Desse er breitt samansett av instansar som jobbar med barn og unge. Dette er ein viktig kanal for å få og gi informasjon, og for oppdatering og samhandling med dei ulike instansane i kvar kommune. Barneverntenesta oppmodar alle kommunane om å etablere slike fora.

Barnevernet har fleire faste samarbeidsarenaer med ulike instansar. Sjå bilete.

Dialog og kontakt med politiske fora er grunnleggjande viktig for etablering av gode tenester for barn og familiar. Barnevernleiar ynskjer å delta på møter i kommunestyre og utval i kommunane for å sikre at dei folkevalde kontinuerleg har kjennskap til barneverntenesta. Det er viktig at kommunane si øvste politiske leiding har kjennskap til og innsikt i barnevernet sitt arbeid, og korleis systemet er bygd opp.

Regionrådet for Hallingdal er og ein viktig kanal for samhandling mellom barnevern og politisk miljø på regionalt nivå.

Den største delen av samarbeidet og kontakten med kommunane er gjennom kontinuerleg kontakt og oppfølging av det einskilde barn/ familie som barnevernet har kontakt med, og tverrfagleg samarbeid rundt desse.

I tillegg har barnevernet samarbeidsrelasjonar utover kommunalt nivå som til dømes Bufetat, Bufdir, statsforvaltaren, UDI, helseforetak, familie- og krisesenter, frivillige lag og organisasjonar, andre barneverntenester med fleire.

14. KONTAKT MED FAMILIAR FRÅ ULIKE LAND OG KULTURAR

Barneverntenesta skal gjennomføre ei kartlegging og vurdering av kulturelle forhold i familiane vi følger opp.

§ 1-8. Barns kulturelle, språklege og religiøse bakgrunn

Barnevernet skal i sitt arbeid ta hensyn til barnets etniske, kulturelle, språklege og religiøse bakgrunn i alle faser av saka. Samiske barns særskilte rettigheter skal ivaretakast.

Saman med læringsnettverket har tenesta utarbeida ein kulturplan som skal nyttast i våre møte med familiar frå ulike kulturar. Planen er under utprøving og vil endrast i tråd med erfaringar frå tilsette og ved medverknad frå dei familiane vi møter.

I 2023 har barnevernet hatt 35 aktive saker. Dette er personar og familiar som av ulike grunnar har valt å busette seg i Hallingdal. Det stiller store krav til vår kompetanse på å møte og forstå menneske frå andre land og kulturar for å kunne gje rett hjelp. I tillegg fører dette til omfattande bruk av tolk.

Barnevernet har samarbeid med mottaka som er etablert i Hallingdal: Skarslia, Torpomoen og Hallingen. Det er også eit samarbeid med Flyktningsenesta i kommunane på saksnivå og på systemnivå ved felles utfordringar. Barneverntenesta er med jamne mellomrom ved vaksenopplæringa Ål og Gol for å informere om barnevernet. Mange frå andre land og kulturar er redd for norsk barnevern. Det er viktig å kunne møte dei for å kunne gje sakleg informasjon om tenesta, kva ein kan få hjelp til og gje høve til å stille spørsmål. Det er vore ei pågang av bekymringsmeldingar tilknytt Ukrainske asylsøkare på mottak og busette flyktningar i 2023. Barneverntenesta er i dialog med kommuneleiing, UDI, mottaka og flyktningsenester i kommunane for å sjå på kva ein kan gjere for styrka oppfølging av familiar som kjem frå krig og uro.

15. BEREDSKAPSPLAN FOR HALLINGDAL BARNEVERNTENESTE

Ekstremværet «Hans» råka hardt i Hallingdal, også barneverntenesta fekk kjenne på dette. Fleire tilsette kom seg ikkje heim, vart sittande fast mellom ras og store vassmengder og sleit med kommunikasjon via telenett. Barneverntenesta sine lokalar vart omgjort til soveplassar og tilsette tok inn kollegaer som ikkje kom seg heim.

Statsforvaltaren var tidleg i kontakt med tenesta for å høyre etter behov for bistand, og om vi hadde gode beredskapsplanar å følgje. Barneverntenesta følgjer Ål kommune sin beredskapsplan, men har også eit behov for ein underplan som gjeld vår teneste og dei familiare vi følgjer opp. Det var raskt tatt ei risikovurdering av familiar vi følgjer opp, sendt ut info til alle kommunar om alternativ kontaktinformasjon til tenesta og etablert oversikt over tilsette i dei ulike kommunane.

Barneverntenesta oppsøkte også evakueringssentera for å kartlegge behov for oppfølging etter vårt lovverk. Kvar dag vart det lagt opp til informasjon og planleggingsmøte på Teams for å sikre ivaretaking av tilsette og familiar vi er i kontakt med. Leiargruppa utarbeida ein ny beredskapsplan for vår teneste, som også gjeld i andre ekstraordinære situasjonar.

16. KRITISK BLIKK PÅ EIGEN PRAKSIS OG NYE MÅL FOR TENESTA

Nytt fagsystem krev mykje frå fleire tilsette. Dette har også medført utfordringar i eigen internkontroll. Det er vesentleg viktig for leiinga i tenesta og dei som fører kontroll med vår teneste at rapportering og tal til ei kvar tid er rett. Dette er nå klart, men med mykje meir arbeid enn forventa og høgt press på enkelte tilsette.

Barneverntenesta er ei sårbar teneste når det gjeld **bemannings-, belastnings- og ressursar**. Barnevern er eit utfordrande fagfelt å arbeide i, og det krev at næraste leiar har god oppfølging av dei tilsette, i tillegg til at vi har god kollegastøtte og har eit godt arbeidsmiljø. Ei tillitsbasert leing er grunnleggjande viktig for å behalde tilsette og skape ei robust og utviklande teneste. Vi ynskjer å vere ei teneste i utvikling også på leiarnivå, og vil i samarbeid med læringsnettverket ha eit særleg fokus på leiarutvikling i 2024.

Bruk av **private tenester** i mangel på offentlege tilbod: I 2023 har vi måtte søke hjelp og bistand frå private aktørar i mangel på andre hjelpetilbod til unge som har det vanskeleg. Særleg omhandlar dette ungdom som treng psykisk helsehjelp, innlegging og tilrettelagte bustader med oppfølging. Intensjonen med reform og auka kostnader har gjeve fleire gode fagsamarbeid og drøftingar, men kommunale tiltak er ikkje på plass i dag. Bufetat har også slitt med sin bistandsplikt til barneverntenesta. Dette er varsla statsforvaltaren, barne og familiedepartementet og kommuneleiinga. Dette medfører at barneverntenesta står utan plasseringstiltak til dei som ikkje kan bu heime, og dermed kjøp av private tenester.

Tillit, hjelp og kontroll medfører ein vanskeleg balansegang i barneverntenesta sitt møte med familiar i krise og behov for hjelp. Dei tilsette skal vere bevisst dette i møte med familiar, og dei syner ei stor vilje til å strekkje seg langt for å hjelpe. Barneverntenesta skal sikre god **brukarmedverkning**. Gode verktøy, i tillegg til samtalar med alle parter, bør utviklast slik at innbyggjarane har ei større moglegheit til å si noko om korleis det er å møte vår teneste, være delaktig i utforming av hjelpetilbod og være med å utvikle framtidas barnevern.

Samarbeidspartar opplev tidvis at barneverntenesta er **lukka**. Det er ei kunst å skape gode samarbeid på tvers av tenester og lovverk. Dette vil være eit vesentleg fokus i vidare arbeid for å skape eit godt lag rundt barn, unge og deira familiar.

Fleire unge vaksne som har vore fulgt opp av barnevernet fortel om **manglande fokus og oppfølging av deira psykiske og fysiske helse**. Konflikt, familiære vanskar og åtferdsvanskar kan få eit stort fokus i vårt arbeid. Det er grunnleggande viktig at barneverntenesta vert betre på å leggje til rette for at dei vi møter også skal få naudsynt helsehjelp tidleg. **Nasjonalt forløp for barnevern**, innført av Helsedirektoratet i samarbeid med Bufdir, sett fokus på dette. Vi i barneverntenesta arbeider med implementering av rutinar, kompetanse og samarbeidsformer for å følgje opp forløpet på ein forsvarleg måte.

18. VEDLEGG: KOMMUNEVISE OVERSIKTER

Vedlagt fylgjer ei oversikt for kvar kommune. Det er laga fylgjande tabellar:

- Økonomitabell: Utviklinga dei siste 5 år
- Økonomitabell: Budsjett og rekneskap 2023 med avvik

Kommunevise tabellar viser store variasjonar frå kommune til kommune.

Hol kommune

Utviklinga dei siste 5 år

	Rekneskap 2019	Rekneskap 2020	Rekneskap 2021	Rekneskap 2022	Rekneskap 2023	% endring 2019/2023
Teneste 244						
Administrasjon / fellesutgifter	4 538 793	4 112 178	4 319 111	4 829 196	5 823 232	28,30%
Teneste 251						
Barneverntiltak i heimen	1 357 217	1 162 297	1 079 063	2 062 933	1 969 610	45,12%
Teneste 252						
Barneverntiltak utanfor heimen	5 783 461	4 589 474	4 003 054	4 238 150	10 361 570	79,16 %
	11 679 471	9 863 949	9 401 228	11 130 279	18 154 412	55,44 %

Budsjett og rekneskap 2023 med avvik

	Budsjett 2023	Rekneskap 2023	% avik
Teneste 244			
Administrasjon / fellesutgifter	4 515 000	4 430 376	-1,87 %
Teneste 244			
Advokat / psykolog*	800 000	1 392 856	74,11%
Teneste 251			
Tiltakskonsulentar	607 000	680 109	12,04 %
Teneste 251			
Barneverntiltak i heimen	600 000	1 289 501	114,92 %
Teneste 252			
Barneverntiltak utanfor heimen	7 932 000	10 361 570	30,63 %
	14 454 000	18 154 412	25,60 %

Ål kommune**Utviklinga dei siste 5 åra**

	Rekneskap 2019	Rekneskap 2020	Rekneskap 2021	Rekneskap 2022	Rekneskap 2023	% endring 2019/2023
Teneste 244						
Administrasjon / fellesutgifter	4 505 649	4 506 262	4 597 353	4 910 110	5 456 762	21,11 %
Teneste 251						
Barneverntiltak i heimen	824 412	850 081	1 963 887	4 567 032	3 332 776	304,26 %
Teneste 252						
Barneverntiltak utanfor heimen	2 039 408	2 721 294	3 317 417	3 848 390	3 614 291	77,22 %
	7 369 469	8 077 637	9 878 657	13 325 532	12 403 829	78,95 %

Budsjett og rekneskap 2023 med avvik

	Budsjett 2023	Rekneskap 2023	% avik
Teneste 244			
Administrasjon / fellesutgifter	4 662 000	4 780 142	2,53%
Teneste 244			
Advokat / psykolog*	600 000	676 620	12,77 %
Teneste 251			
Tiltakskonsulentar	626 000	733 803	17,22 %
Teneste 251			
Barneverntiltak i heimen	1 050 000	2 598 973	147,52 %
Teneste 252			
Barneverntiltak utanfor heimen	4 889 000	3 614 291	-26,07 %
	11 827 000	12 403 829	4,88 %

Utviklinga dei siste 5 åra

	Rekneskap 2019	Rekneskap 2020	Rekneskap 2021	Rekneskap 2022	Rekneskap 2023	% endring 2019- 2023
Teneste 244						
Administrasjon / fellesutgifter	4 664 447	4 192 505	5 217 989	4 575 492	5 024 033	7,71 %
Teneste 251						
Barneverntiltak i heimen	1 071 734	1 911 743	1 636 898	3 950 132	2 384 432	18,95 %
Teneste 252						
Barneverntiltak utanfor heimen	7 580 974	7 497 199	8 350 959	11 555 666	9 600 995	26,65 %
	14 250 031	13 601 447	15 205 846	20 081 290	17 009 460	19,36 %

Budsjett og rekneskap 2023 med avvik

	Budsjett 2023	Rekneskap 2023	% avvik
Teneste 244			
Administrasjon / fellesutgifter	4 679 000	4 686 455	0,16 %
Teneste 244			
Advokat / psykolog*	900 000	337 578	-62,49 %
Teneste 251			
Tiltakskonsulentar	628 000	719 420	14,56 %
Teneste 251			
Barneverntiltak i heimen	1 000 000	1 665 012	66,50 %
Teneste 252			
Barneverntiltak utanfor heimen	10 060 000	9 600 995	-4,56 %
	17 267 000	17 009 460	-1,49 %

Utviklinga dei siste 5 åra

	Rekneskap 2019	Rekneskap 2020	Rekneskap 2021	Rekneskap 2022	Rekneskap 2023	% endring 2019-2023
Teneste 244 Administrasjon / fellesutgifter	2 365 190	2 374 903	2 412 403	2 686 250	3 110 326	31,50 %
Teneste 251 Barneverntiltak i heimen	494 009	664 113	672 573	861 518	589 405	19,31 %
Teneste 252 Barneverntiltak utanfor heimen	5 608 858	7 955 897	4 154 462	6 452 302	8 354 206	48,95 %
	8 468 057	10 994 913	7 239 438	10 000 070	12 053 937	42,35 %

Budsjett og rekneskap 2023 med avvik

	Budsjett 2023	Rekneskap 2023	% avvik
Teneste 244 Administrasjon / fellesutgifter	2 617 000	2 600 347	-0,64 %
Teneste 244 Advokat / psykolog*	300 000	509 979	69,99 %
Teneste 251 Tiltakskonsulentar	352 000	399 181	13,40 %
Teneste 251 Barneverntiltak i heimen	250 000	190 224	-23,91 %
Teneste 252 Barneverntiltak utanfor heimen	6 405 000	8 354 206	30,43 %
	9 924 000	12 053 937	21,46 %

Utviklinga dei siste 5 åra

	Rekneskap 2019	Rekneskap 2020	Rekneskap 2021	Rekneskap 2022	Rekneskap 2023	% endring 2019-2023
Teneste 244						
Administrasjon / fellesutgifter	3 238 049	2 948 894	3 161 834	3 149 458	3 480 850	7,50 %
Teneste 251						
Barneverntiltak i heimen	1 053 210	705 605	799 160	1 274 685	1 155 435	8,76 %
Teneste 252						
Barneverntiltak utanfor heimen	4 598 161	4 786 622	5 952 137	6 466 551	8 399 778	82,68 %
	8 889 420	8 441 121	9 913 131	10 890 694	13 026 063	45,53 %

Budsjett og rekneskap 2023 med avvik

	Budsjett 2023	Rekneskap 2023	% avvik
Teneste 244			
Administrasjon / fellesutgifter	3 281 000	3 243 668	-1,14 %
Teneste 244			
Advokat / psykolog*	500 000	237 182	-52,56 %
Teneste 251			
Tiltakskonsulentar	441 000	497 937	12,81 %
Teneste 251			
Barneverntiltak i heimen	700 000	647 498	-7,50 %
Teneste 252			
Barneverntiltak utanfor heimen	6 332 000	8 399 778	32,66 %
	11 254 000	13 026 063	15,75 %

Utviklinga dei siste 5 åra

	Rekneskap 2019	Rekneskap 2020	Rekneskap 2021	Rekneskap 2022	Rekneskap 2023	% endring 2019-2023
Teneste 244 Administrasjon / fellesutgifter	1 028 821	944 138	1 187 877	983 840	1 078 446	4,82 %
Teneste 251 Barneverntiltak i heimen	395 251	479 473	433 794	253 588	167 485	-57,63 %
Teneste 252 Barneverntiltak utanfor heimen	928 813	2 431 202	2 009 452	698 518	559 249	-39,79 %
	2 352 885	3 854 813	3 631 123	1 935 946	1 805 180	-23,28 %

Budsjett og rekneskap 2023 med avvik

	Budsjett 2023	Rekneskap 2023	% avvik
Teneste 244 Administrasjon / fellesutgifter	1 060 000	1 078 446	1,74 %
Teneste 244 Advokat / psykolog*	300 000	0	-100 %
Teneste 251 Tiltakskonsulentar	142 000	165 553	16,59 %
Teneste 251 Barneverntiltak i heimen	250 000	1 932	-99,23 %
Teneste 252 Barneverntiltak utanfor heimen	1 193 000	559 249	-53,12 %
	2 945 000	1 805 180	-38,70 %

